

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, KOVAS — MARCH 18, 1983

Nr. 54

„Aušra“ Nr. 30 (70)

Igyvendinami Taškento nutarimai

Igyvendinant Taškento konferencijos nutarimus dėl nacionalinių kalbų panaudojimo siarūnimo ir rusų kalbos dėstymo stiprinimo TSRS nacionalinėms maziūmoms, pradinių klasių ir net darželinio amžiaus vaikai supažindinami su rusų kalba (300 žodžių), nesidrovima panaudoti ir kitų, labiau paslėptų, platesnio masto priemonių.

Spaudžiant Maskvai ir pritariant Lietuvos kolaboracinei valdžiai, nuo 1979 m. radijo laidos išleistas rusų kompozitorių kūrinių išpildymas. Per radiją kiekvieną dieną sklinda kažkada vaikystėje, prieš 15-20 metų girdėtos rusiškos dainos. Lietuviškos muzikos, ypač estradinės ir liaudies programos taip pat siarūnamos ir kitų TSRS tautų muzikos programų praplėtimo saskaita. Radijo pagedavimų koncertų metu turi būti išpildoma mažiausiai 2-3 dainos rusų kalba. Kadangi klausytojai jų nepagedauja, tai muzikiniai radijo pagedavimai išpildomi dažniausiai tik dario didvyriams, pirmūnams, ordininkams, karo veteranams ir pan. Tie pagedavimai turi būti patvirtinti darbovietės partinių sekretorių, kuriems nurodyta, kad pagedaujantiems siūlytų

prašyti sovietinių dainų. Kadangi ir tada pakankamai nesusidaro rusiškų dainų, tai muzikinių pagedavimų radijo redakcija pati savo nuožiūra įkiša rusiškų dainų... Toks radijo redakcijos elgesys piktina klausytojus, pagedavusius išpildyti kokią nors lietuvišką dainą.

Norint prapratinti lietuvių prie rusų kalbos, nuo 1980 m. daugumą užsienio filmų Lietuvos TSR Kinofikacijos valdybai yra uždrausta išleisti su lietuviškais subtitrais (užrašais). Nėgana to, valdžia, siekdama „nubauti“ kino žiūrovus už tai, kad jie tiesiog ignoruoja sovietinius filmus, kinoteatrus, ypač didžiuliuose Lietuvos miestuose, stengiasi užpildyti sovietiniais filmais. Šitai prapratinami žiūrovai prie sovietinio kino meno.

Literatūros srityje jaučiami apribojimai vertėjams. „Literatūra ir menas“, „Per galę“ užpildoma sovietiniais rusų arba kitų TSRS tautų kūriniams. Bijomasi paminėti net vietu žodžiu nepriklausomos Lietuvos laikotarpį. Taip atsitiko su J. Mikelskio knyga „Kur lygūs laukai“ (1981) — reikėjo viso 10,000 tiražo vieną lapą iškirpti ir perklijuoti, o redaktorius buvo atimta premija.

(Bus daugiau)

V. Adamkus liudija Kongreso komitete

Chicago. — Valdas Adamkus, Vidurio Vakarų EPA regiono direktorius (Environmental Protection Agency), yra patičame naujai iškelto agentūros skandalo centre. Kongreso komitetai tiria agentūros santykius su Dow Chemical Co. bendrove. Adamkaus vadovaujama gamtos saugos regioninė įstaiga dar 1981 m. apkaltino Dow chemikalų bendrovę už vandens teršimą prie Midland, Mich., miesto. Paruoštame regioninėje įstaigos raporte bendrovė rasta kalta. Federalinės agentūros centro valdininkai šio raporto kopiją perdavė Dow bendrovei, kuri raportą „pataisė“, rekomendavo jį pakeisti, išleisti kai kuriuos kaltinimus.

V. Adamkus pripažino „Sun Times“ bendradarbiui Harlan Draeger, kad jo vadovaujama įstaiga buvo priversta išimti iš raporto kai kurias rekomendacijas. Jis kritikavo agentūros vadovus, kad jie leido vandenį teršėjams (Dioksino nuodų gamintojams) skaityti raportą, jį taisyti. V. Adamkus buvo iškvieistas į Washingtoną, kur jis buvo klausinėjamas dviejų Kongreso komitetų. Agentūros vadovo pareigas einas John Hernandez Jr. jau pareiškė Kongrese, kad jis neįsėkė pakeisti raportą, kur buvo kaltinama Dow Chemical bendrovė.

Komentariai apie merės kandidatūrą

Chicago. — Miesto merės Jane Byrne pranešimas, kad ji vėl kandidatuoją, nors pralaimėjo pirminius rinkimus, sukėlė komentarus visoje Amerikoje. Jos buvęs konkurentas Richard Daley pasmerkė šį žygį, sakdamas, kad tai skaldymo politika, kuri

pakenks demokratiniam procesui.

Byrnes sumanymas kandidatuoti „write-in“ kandidate suvienijo demokratų partijos veikėjus. Kandidatas į prezidentus Walter Mondale, kuris pirminiuose rinkimuose palaikė Daley, paskelbė, kad jis remia kandidatą Washingtoną. Senatorius Ed Kennedy irgi pasisakė už Washingtoną, nes jį remti reikalauja demokratiniame procese. Jis yra oficialus demokratų kandidatas. Nacionalinis demokratų partijos pirmininkas Charles Manatt pareiškė, kad Byrnes paskelbta „įrašymo“ kandidatūra yra beviltiška. Ji išdavusi partijos kandidatą Washingtoną.

Pats Washingtonas pavadino merės žygį „donkichotišką“ bandymu nepaleisti valdžios vadelių. Jis įsitikinęs, kad rinkimus jis laimės, nežintint merės trukdymų.

Meksika atmeta „domino teoriją“

Meksika. — Prezidentas Miguel del la Madrid Hurtado pareiškė grupei amerikiečių knygų leidėjų, kad jis nesutinka su Reagano administracijos teorija, jog, revoliucijai laimėjus Salvadore, tuoj seks kitos valstybės, jų tarpe Meksika. Jis siūlė visus sunkumus spręsti derybomis ir siūlėsi tarpininkauti tarp regiono vyriausybės ir revoliucionierių. Kaip žinoma, Meksika jau anksčiau yra pripažinusi Salvadoro sukilėlius kaip legalią politinę jėgą, su kuria turėtų būti vedami pasitarimai.

— Paštu atsiųsta bombelė lengvai sužeidė Londone JAV karo laivyno įstaigos tarnautoją. Kita bomba gavo premjerą Thatcher įstaiga, kur bomba buvo išardyta.

Čilės prezidentas Augusto Pinochet (dešinėje) iškilmingai atšventė naujosios konstitucijos dvejų metų sukaktį. Čilės diktatorių pradėjo erzinti katalikų Bažnyčios vadų pareiškimai apie socialinį teisingumą ir vargšų išnaudojimą. Valstybė spaudžia skolas ir ekonominiai sunkumai.

Vakarų opinijos tyrinėjimai

Bruselis. — Pasaulyje yra įvairių viešosios opinijos tyrinėjimo organizacijų, tačiau jos dažnai užsiima tik vietiniais, politiniais klausimais, ypač prieš rinkimus ar iškilus kokiame svarbesniame klausime. Belgijos kunigas, žėjūtas Jan Kerkhofs, kuris dėsto teologiją Leuveno katalikų universitete, 1978 metais sumanė praveisti platesnį žmonių apklausinėjimą apie Vakarų pasaulio vertybes, apie žmonių tikėjimą, santykius su Dievu.

Kerkhofs projektą finansavo kelios biznio bendrovės, o vėliau prisidėjo Europos Rinkos vadovybė. Žmonių opinijos tyrimą vedė tarptautinės Gallupo, Vakarų Vokietijos Allensbacho instituto ir kitos organizacijos. Žinių rinkimas kainavo 1.3 mil. dol. Pradžioje tyrimai buvo vedami Vakarų Europoje, vėliau buvo einama į kitas šalis. Šių metų gale bus paskelbti apklausinėjimo rezultatai. Anketos naudojamos visur tos pačios, išskyrus kelis klausimus. Klausimus teko perredaguoti Japonijoje, kur į klausimą: ar tiki į Dievą, japonai atsakydavo, — į kurį?

Tyrimai parodė, kad 75 nuos. europiečių tiki į Dievą, ir 25 nuos. tiki, kad yra velnias. Apie 60 nuos. pareiškė, jog yra kažkas, ką vadiname „nuodėme“. Apie 25 nuos. europiečių dalyvauja religinėse pamaldose bent kartą savaitėje, dar

12 nuos. lanko pamaldas kartą per mėnesį, neskaitant socialinių progų, kaip vestuvės ar pakasynos.

[domu, kad tarp katalikų ir protestantų, kurie kas savaitę eina į bažnyčią, tik 85 nuos. pripažįsta „nuodėmę“, kuri, kaip žinoma, yra svarbi krikščionių doktrinos dalis. Tarp tų, kurie sakėsi netikį į Dievą, yra 4 nuos., kurie tiki į velnią.

[domūs skirtumai tarp atskirų tautų. Amerikoje nuodėmę pripažįsta 88 nuos., Airijoje — 85 nuos., tačiau Danijoje tik 29 nuos. Airijoje 34 nuos. sako, kad žmogus iš prigimties yra geras, tačiau Prancūzijoje taip mano tik 5 nuos. Daugumas mano, kad žmogus yra Gėrio ir Blogio mišinys.

Nors 85 nuos. airių pripažįsta nuodėmę, tik 48 nuos. pripažino, kad „kartais padaro ką nors blogo“.

Šie tyrinėjimai bus praveisti 30 valstybių, daugiausia Europoje, Amerikoje, Japonijoje, Meksikoje.

Sužeidė marinus

Beirutas. — Libano sostinėje patruliuojanti JAV marinių dalinį kažkas puolė, mesdamas iš apgrauto namo granatą. Sužeisti penki mariniai malūnsparnių nugalbenti ir Viduržemio jūroje stovintį JAV karo laivą „Guadalcanal“. Kiek anksčiau toje pačioje miesto dalyje nežinomi užpuolikai apšaudė Italijos karinį patrulį. Sužeisti septyni italų kareiviai.

Libano prezidentas pasipiktino tokiais užpuolimais.

— Islandijos vyriausybė paleido parlamentą ir paskelbė rinkimus balandžio 23 d.

— Turine, Italijoje, miestą valdo komunistų partija. Teisingumo organai pradėjo aiškinti kyšių ir korupcijos skandalus. Miesto valdžia priversta pasitraukti.

— Kandidatas į JAV prezidento vietą, demokratas Gary Hart pasiūlė sumažinti numatytas išlaidas ginklams 100 bil. dol. per penkerius metus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Reaganas pareiškė Libano delegacijai, kad jis toliau veiks, kad iš Libano teritorijos išieitų svetimos kariuomenės.

— Norvegijos parlamento komitetas klausinėjo Afganistano pabėgėlius apie sovietų okupacinę veiklą jų krašte. Afganai papasakojo apie politinių kalinių kankinimus, apie nuodingas dujas, kurias sovietai naudoja kovose prieš laisvės kovotojus.

— Maskva įspėjo Ameriką ir Izraelį neliesti naujų sovietų zenitinių raketų Sirijoje, nes tai grynai gynybos ginklai.

— Praėjusią savaitę, praneša užsienio diplomatai iš Afganistano, dviejuose mūšiuose sovietai prarado 32 kareivius. Buvo susprogdinta dujų linija, einanti iš Afganistano į Sovietų Sąjungą.

— Indonezijos prezidentas Suharto, perrinktas ketvirtai kadencijai, pakeitė kariuomenės vadą, gynybos, finansų ir pramonės ministerius.

— Senatas pradėjo svarstyti socialinės apdraudos reformų įstatymą, kurį Atstovų Rūmai priėmė kovo 9.

— Buvęs Lenkijos „Solidarumo“ pirmininkas Walesa pareiškė, kad dvi buvusios Gdanske demonstracijos „įtartinos“. Nežinia, kas jas organizavo, kas spausdino atšaukimus. Spėjiojama, kad valdžia siekia išprovokuoti neramumus, kad būtų galima atšaukti numatomą popiežiaus vizitą.

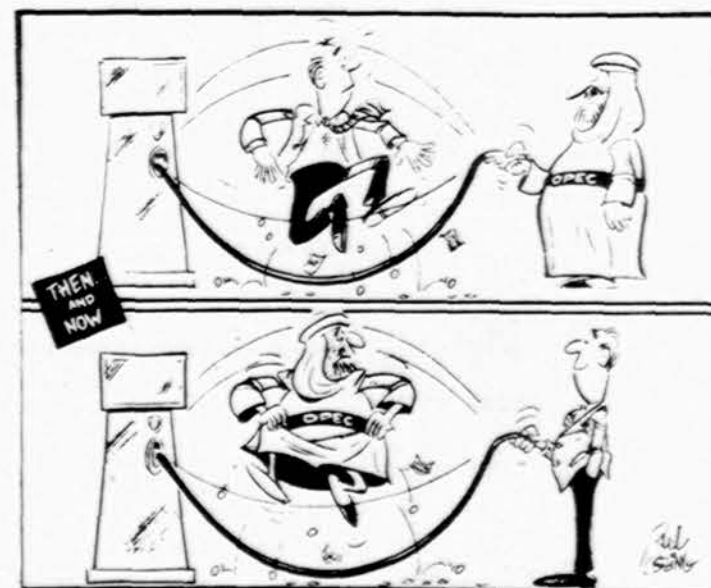
— Kalkutoje susidūrė du traukiniai, žuvo 15 žmonių.

— Pekino vyriausybė paskelbė, kad dar nenustatyta data premjero Zhao kelionėi į Ameriką. Premjeras esąs nepatenkintas dabartiniais santykiais su JAV.

— „Pershing II“ raketa šeštą kartą buvo sėkmingai išbandyta Naujosios Meksikos poligone.

Sovietų maršalas apie atominį karą

Maskva. — Sovietų Sąjungos kariuomenės štabo viršininkas ir gynybos viceministeris maršalas Nikolai Ogarkov suteikė interviu „The New York Times“ korespondentui Leslie Gelb. Maršalas, atsakydamas į klausimus, pareiškė, kad būtų sunku apriboti atominį karą vienoje vietoje. Jis, greičiausiai, išspėdų. Dar niekad branduolinis karas nebuvo bandytas. Jei naujai planuojamos Amerikos raketos būtų dislokautos Vakarų Europoje ir jei jos būtų panaudotos prieš Sovietų Sąjungą, sovietams tektų pulti pačią Ameriką, pasakė maršalas.

Šitai Pietų Afrikos laikraščio „Natal Mercury“ karikatūrininkas žiūri į pasikeitusią naftą eksportuojančių valstybių politiką.

Čilės vyriausybė spaudžia Bažnyčią

Santiago. — Karinė Čilės diktatūra pergyvena sunkias sienas. Pasaulyje sumažėjo vario paklausa, nukrito jo kainos. Čilės skolos užsieniams (17 bil. dol.) spaudžia valdžią, ji neturi lėšų net nuosimčiams užmokėti, nedarbas siekia 20 nuos. Daug vidurinės klasės biznierių bankrutuoja, užsidarė keli bankai.

Natūralu, kad tokiose aplinkybėse opozicija valdžiai pagyveja. Čilėje tos opozicijos buvo nemažai nuo 1973 metų, kada valdžią nuvertė generolai. Prezidentas gen. Pinochetas kiekviename opozicijos pareiškime įžiūri „valstybės išdavimą“.

Tokiose aplinkybėse laukiamą valdžios susikirtimo su katalikų Bažnyčia. Kol kas šis susikirtimas pasireiškė žodžiais. Kovo 13 d. bažnyčioje buvo paskelbtas primo kardinalo Silva Henriquez laiškas tikintiesiems. Laiške kardinalas skundžiasi, kad valdžia bando mesti šešėlį Bažnyčios darbams. Valdžia pagrasino ištremti iš Čilės tris katalikų kunigus, kurie organizuoja maisto dalinimą vargšams bedarbiams. Jiems nemokamai dalinama sriuba. Valdžia teigia, kad šios virtuvės yra „politinės orientacijos“.

Vienas Čilės chuntos narių gen. Fernando Paredes pasakė, kad Bažnyčios vadai pasidarė „komunistų sąjungininkai“. Bažnyčia atsakė, kad tai „nesąmonė“. Dabar kardinalas apgailestavo, kad valdžios policija lanko parapijas, tardo tikintuosius, pasėja baime ir nepasitikėjimą tarp skurstančių žmonių. Valdžia

Pikta pasaka

Kairas. — Egipto spauda daug rašo apie Libano karą. Pirmomis karo dienomis Izraelio karo lėktuvai numušė 83 Sirijos lėktuvus, patys neprarasdami nė vieno lėktuvo. „Al Ahrām“ rašo, kad Sirija norėjo atsikratyti savo senų lėktuvų. Turtingos arabų valstybės pažadėjusios Sirijai užmokėti už kiekvieną kovose prarastą lėktuvą. Apie tą biznį žinoję ir sirų lakūnai, todėl jie visi laimingai iššoko su parašiuotais ir liko gyvi. Sirija iš arabų naftos šalių gavusi nemažą sumą.

Stebėtai mano, kad šita istorija siekia sušvelninti įspūdį, kad sovietų gamybos lėktuvai negali pasirodyti prieš Amerikos gamintus Izraelio lėktuvus. Todėl bandoma įrodinėti, kad sirai „tyčia“ prarado lėktuvus. Izraelio laikraštis „Yediot Ahronot“ pavadino šią žinią „pikta pasaka“.

Kultūros tarybos premijos

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba paskyrė teatro premiją akt. Henriui Kačinskui. Kultūros darbuotojų premiją paskyrė „Grandinėlei“ ir jų vadovams Liudui ir Aleksandrai Sagiams.

Premijų mecenatas yra Lietuvių fondas. Premijos bus įteiktos premijų šventėje, apie kurią bus paskelbta vėliau.

Salvadoro teismas atidėjo bylą

San Vincente. — Salvadoro apeliacinis teismas vėl atidėjo penkių Salvadoro kareivių teismą, kuriame jie kaltinami nužudę keturias amerikietes vienuose. Teisėjas Alonso Melara įrodinėjo, kad tenka grįžti vėl į žemesnįjį teismą, nes buvo praleisti kai kurie įrodymai, nužudymo kaltinimai nebuvo sujungti su apiplėšimo ir išprievartavimo kaltinimais, tik tada bus galima tęsti bylos svarstymą.

Senatorius Edward Kennedy pasmerkė tokį Salvadoro teisėjo sprendimą ir ragino Kongresą suvaržyti paramą Salvadorui.

Popiežius apie savo keliones

Vatikanas. — Popiežius Jonas Paulius II trečiadienio audienčioje kalbėjo miniai apie savo kelionę Centro Amerikos valstybėse. Neminėdamas aplankytų šalių vardų, jis nusiškundė, kad šv. Mišios kai kur buvo šventvagiškai trukdomos (Nikaragvoje). Popiežius pareiškė, kad iš užsienio siunčiami ginklai tik pratęsia civilinius karus, kursto jų liepsnas ir pareikalauja daugiau gyvybių. Popiežius pasmerkė bandymus panaudoti žmonių tikėjimą politiniams tikslams. Svarbiausia jo aplankytų šalių problema yra „neteisinga socialinė ekonominė struktūra“, pasakė popiežius.

KALENDORIUS

Kovo 18 d.: Kirilas Jeruz., Eimutis, Gintarė.
Kovo 19 d.: Juozapas, Kvintilė, Vilas, Nautilė.

Saulė teka 6:00, leidžiasi 5:59.

ORAS

Debe uota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 45 l, naktį 35 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7557 60632

ŽALGIRIS LAIMĖJO MASKVOJE!!!

Teko sužinoti, kad pirmas rungtynės dėl meistro titulo ir aukso medalio Kauno "Žalgiris" nugalėjo Maskvos CASK. Rezultato dar nežinome. Į Maskvą iš Lietuvos važiavo trys traukiniai ir lietuviai stadijone lengvai atlaikė 10,000 maskviečių...

Visa Lietuva šiuo metu gyvena krepšinių, entuziazmas, kaip 1939 m. Kaune per Europos pirmenybes. Nekantriai laukiamos antrosios rungtynės kovo 18 d., t.y. šiandien, Kaune. Sunku net įsivaizduoti, kas ten vyks...

Šia proga dar kartą norisi priminti Jonui Šoliūnui, kad su malonumu rašome ir rašysime apie Maskvos "burliokus", nes laimėjimai prieš juos visai Lietuvai ir mums yra ypač reikšmingi ir džiaugsmingi. O kas link De Paul, jie mums nebuvo ir nebus įdomūs, pagaliau net vietinė spauda juos pavadino "jokers"...

Kovo 18 d., šeštadienis, bus labai svarbus viso žaidynių org. k-to posėdis. Svarbus tuo, kad kovo 15 d. pasibaigė preliminarinė registracija, ir šiame posėdyje bus sustatyta galutinė žaidynių programa. Posėdyje dalyvaus visi komiteto nariai iš Chicago, Clevelando, Detroito, Hamiltono ir Milwaukee. Posėdžio pradžia 10 val. r. Jaunimo centre.

P.L. SPORTO ŽAIDYNIŲ ŽINIOS

ATVYKSTANČIŲ AUSTRALIEČIŲ SĄRAŠAI

Lygiai 100! Tiek atvyksta iš Australijos sportininkų, jų vadovų ir svečių. Jie dalyvaus P. L. Dienose Chicagoje ir aplankys eilę JAV ir Kanados miestų.

Sudaryti galutiniai sąstatai visų komandų ir pavienių sportininkų, kurie dalyvaus žaidynėse. Jie atvyksta su 5-mis komandomis: krepšinio vyrų, moterų ir jaunių ir vyrų bei moterų tinklinio. Individualinės varžybos atvyksta 5 golfinkai, 6 stalo tenisiniai, vienas lauko tenisinis, vienas šachmatams, 5 plaukiumi ir 3 lengv. atletikai.

Žemiau pateikiame krepšinio komandų sąrašus, prie kiekvieno sportininko pridėdami, iš kurio miesto ir dar trumpą komentarą, kad susidomėjusiems būtų lengviau surasti savo pažįstamus ar gimines.

Vyrų krepšinis:

Ignatavičius Jonas, 22 m., Adelaide, Vilnius;
Milvydas Algis, 32 m., Melbourne, Lygumai;
Šlėteris Rikis, 20 m., Sydney, Kaunas;
Kardas Edis, 26 m., Geelong, žmona Janciauskaitė;
Wiasak Alex, 27 m., Geelong, žmona Visockytė;
Kapotius Petras, 20 m., Sydney, Kelmė;
Šepokas Mikas, 20 m., Sydney, Kybartai;
Balnionis Saulius, 20 m., Melbourne;
Urnevičius Petras, 23 m., Adelaide, Alytus-Kaunas;
Stanwix Brennan, 20 m., Hobart, motina Radzevičiūtė;
Šutas Stasys, treneris, Geelong, Šiauliai-Kaunas;
Taparauskas Edis, vadovas, Adelaide, Vilnius.

Moterų krepšinis:

Grigonytė Ramunė, 24 m., Adelaide;
Wiasak Simoneta, 24 m., Geelong, merg. pav. Visockytė;
Kardienė Aldona, 24 m., Geelong, Janciauskaitė;
Šepokaitė Julija, 18 m., Sydney, Kybartai;
Kasperaitytė Rita, 26 m., Sydney, Kybartai;
Gruzauskaitė Rasa, 22 m., Canberra, Kaunas-Kybartai;
Laukaitytė Regina, 27 m., Sydney, Kaunas-Zarasai;
Kalinš Venesa, 16 m., Adelaide, motina Kelertaitė;
Lockhart Teresa, 17 m., Adelaide, motina lietuvė;
Obeliūnas Jonas, treneris, Geelong;
Dagienė Dana, vadovė, Melbourne;
Jaunių krepšinis:
Kasperaitis Edis, 16 m., Sydney, Kybartai;

Svaldenis Andrius, 17 m., Sydney, Marijampolė;
Wallis Michel, 18 m., Sydney, motina Grincevičiūtė;
Atkinson Gary, 18 m., Sydney, motina Kelertaitė;
Sadauskas Dovydas, 17 m., Melbourne, Kaunas;
Brenner Mark, 16 m., Geelong, motina Šutaitė;
Stanwix Darren, 18 m., Hobart, motina Radzevičiūtė;
Kuster Nicholas, 17 m., Melbourne, tėvas lietuvis;
Atkinson Don, treneris, Sydney.

Sąrašą tęsime kitoje šio skyriaus laidoje.

T. ANDRIŪNAITEI BRONZOS MEDALIS

Hobarte, Tasmanijos sostinėje, neseniai įvyko Australijos plaukimo pirmenybės, kuriose dalyvavo ir lietuvaitė iš Newcastle Tabita Andriūnaitė. Ji atstovavo N.S.W. valstijos rinktinei. Pirmą dieną ji plaukė 800 m nuotoli, kur 600 m laikėsi tarpe pirmųjų, tik pabaigoje pritrūko jėgų ir liko 4-ta per 8:58,02. Kitą dieną ji plaukė 200 m laisvu stiliumi ir laimėjo trečią vietą ir bronzos medalį per 2:05,84. Tabitos laimėjimas ypač puikus, žinant, kad ji dar tik 13-kos metų. Jei ji ir toliau darys didelę pažangą, yra vilties, kad ji atstovaus Australijai ateinančiais metais Los Angeles įvyksiančioje olimpiadoje.

ADELAIDĖS KREPŠININKAI LAIMI

Adelaidės "Vytio" klubas nutarė išimti visus savo geriausius krepšininkus iš jungtinės komandos, kuri dalyvavo aukščiausioje lygoje, ir ateityje bazuoti grynai lietuviško prieauglio labui. Pradžiai australiečių pirmenybėms buvo užregistruotos 4 prieauglio komandos: 3 mergaičių ir viena berniukų.

Pirmas rungtynes mergaitės žemiau 20 m. pradėjo lyg sukaustytos, be po truputį atsipalaidavusios, šiaip taip įveikė N.C.T. komandą 32-26. Kitos rungtynės buvo pralaimėtos pirmuonijai "North" komandai 28-50. Jaunių vadovaujama, įveikė S.A. Church komandą 43-39. Juos treniruoja P. Urnevičius, kuris su australiečių rinktine dalyvavo P.L. Sporto žaidynėse. Antras rungtynes teko pralaimėti prieš South Adelaide 45-47. Ir pagaliau 12-metų mergaičių komanda nugalėjo South Adelaide 27-9.

SVARBUS POSĖDIS

Kovo 26 d., šeštadienis, bus labai svarbus viso žaidynių org. k-to posėdis. Svarbus tuo, kad kovo 15 d. pasibaigė preliminarinė registracija, ir šiame posėdyje bus sustatyta galutinė žaidynių programa. Posėdyje dalyvaus visi komiteto nariai iš Chicago, Clevelando, Detroito, Hamiltono ir Milwaukee. Posėdžio pradžia 10 val. r. Jaunimo centre.

NEW YORKAS ATVYKS SU 60 SPORTININKU

New Yorko Lietuvių atletų klubas jau sparčiai ruošiasi P.L. sporto žaidynėms Chicagoje. Atvyks nemažiau 60 sportininkų, jų tarpe keletas jau žinomų ir amerikiečių tarpe. Vienas jų - Ričardas Šimkus, jau ketvertas metų žaidžias už Princeton u-tą centro pozicijoje. Ir šiemet Princeton laimėjo savo lygoje pirmą vietą ir dalyvavo NCAA finaliniame turnyre. Jis, be abejo, labai sustiprins vyrų krepšinio komandą. Taip pat ruošiasi vykti ir Rima Jasaitytė, šiuo metu jau žinoma tenisininkė rytiniame JAV pakraštyje, turbūt pati iškilusia lietuvaite lauko tenise.

Pasiruošimo programoje kovo 27 d. numatoma krepšinio ir tinklinio rungtynės su latviais ir estais. Vyrų krepšinio komandoje matysime ir Ričardą Šimkų. Visuomenė kviečiama atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

FUTBOLAS

"LITUANICA" LAIMI PRIEŠ "ROYAL WAVE"

"Litanicos" komanda praėjusį sekmadienį ryžtingai sužaidė devintąsias salės pirmenybių rungtynes prieš stiprią lenkų komandą "Royal Wave" ir užtarnauti laimėjo įspūdingu rezultatu 7-5. Įvarčius įkrito Algis Krygeris 3, J. Magda 2, B. Lonchart ir A. Jenigas po vieną.

Šį sekmadienį, kovo 20 d. dieną, 12:45 val. p.p., "Litanica" žais paskutines salės rungtynes prieš vokiečių "Fortuna". Laimėjus prieš "Fortuna", kas yra galima, "Litanicos" komanda gerokai pagerintų savo padėtį baigminėje dalyvaujančių komandų rinktinėje. Po ilgo "atvėsimo" atostogų Henry Jenigas jr., sekmadienį vėl pasirodys "Litanicos" uniformoje. Jo nebuvimas, reikia pripažinti, buvo jautiamas komandoje. Taip norėtųsi jį vėl matyti tokioje žaidimo formoje, kokiaio jis buvo prieš 3-4 metus.

Komandų padėtis Metropolitan Soccer League prieš paskutines salės rungtynes:

"Schwaben" — 14 tšk., 41:10 įvartų;
Green-White — 14 tšk., 45:21 įvartų;

Eagles — 14 tšk., 34:19 įvartų;
Lightning — 13 tšk., 29:22 įvartų;
Lions — 11 tšk., 22:16 įvartų;
Vikings — 10 tšk., 39:19 įvartų;
Chgo Kickers — 10 tšk., 27:24 įvartų;
Lituanica — 9 tšk., 25:25 įvartų;
Royal Havel — 8 tšk., 39:37 įvartų;
Sparta — 8 tšk., 23:26 įvartų;
Slovaks — 8 tšk., 22:37 įvartų;
Real F.C. — 4 tšk., 23:43 įvartų;
Fortuna — 2 tšk., 13:36 įvartų;
Fichte-Rams — 1 tšk., 13:60 įvartų;

TIKRAS FUTBOLO SEZONAS PRASIDEDA

Tik pasibaigus salės pirmenybėms, visų "Litanicos" komandų treniruotės prasidės lauke, Marquette Parko aikštėje. Komandos, kurių ir šiais metais bus septynios, jau baigia pasiruošimus. Nauji lietuvių kilmės žaidėjai, tarp 6 ir 60 metų, vis dar laukiami; laukiamos ir mergaitės nuo 14 metų amžiaus. Jų komanda žiba talentais, kurių niekada nėra per daug.

Pavasario rato pirmenybės jaunių ir veteranų klasėse prasidės balandžio 9-10 d. Vyrų — balandžio 24 d. Mergaitės — palyks, kol labiau atšils oras — gegužės 1 d. Bet sukrusti jau visiems laikais!

NEŽINIA, KUR TAİKĖ A. LAUKAITIS...

Pereitame skyriuje citavome ištrauką iš Australijos išvykos vadovo A. Laukaitio laiško, rašyto org. k-to sekretoriui A. Bielskui. Rašydamas apie australiečių gastroles, jis pabrėžė, kad maršrutą turėjo pats susitvarkyti. ŠALFAS v-bai nieko nepadedant, ko anksčiau nebuvo... tačiau manas, kad viskas bus gerai...

Nežinia ką norėjo pasakyti A. Laukaitis ir kur taikė. Negi sėkmingai užbaigęs kontroversinį "karą" savo kieme, ieško kito?

Abu A. Laukaitio tvirtinimai nelabai tikslūs. Jis tai gerai žino, nes atsitiko, kad aš, australiečių prašomas, suorganizavau jiems maršrutą po pirmųjų žaidynių Toronte. Tuometinė ŠALFAS v-ba atsisakė tai padaryti, nes buvo perkrauta žaidynių organizacinio darbu. Pats Laukaitis už tai man keletą kartų dėkojo. Tai pirmas faktas. Antras faktas yra, kad, ši v-ba, taip pat apsikrovusi žaidynių organizacinio darbu (ir gal neturėtų bent šiuo metu užsiimti ekskursiniu darbu), neteisai ke padėti. Iš daugumos klubų buvo gauti principiniai sutikimai ir pasiūlytas logiškas maršrutas, atsižvelgiant į geografinę padėtį bei kolonijų didumą. Tačiau A. Laukaitis su "Palangos" kelionių biuru ir lėktuvų kompanijomis tą maršrutą pakeitė, nelabai atsižvelgdamas į geografinę padėtį ar kolonijų didumą.

Jau daug kartų sudaryti australiečiams priimti org. k-tai, todėl ir mes, kaip ir A. Laukaitis, galvojame, kad bus gerai... Vyt. Grybauskas

FUTBOLAS EUROPOS TAURĖS VARŽYBOS

— Kvarfinalių pirmose rungtynėse dėl meistrų taurės: Aston Villa — Turinas 1-2, Kijevo "Dinamo" — Hamburg S.V. 0-3, Lodzė — F.C. Liverpool 2-0, Lissabona — San Sebastian 1-0; dėl laimėtojų taurės: Milano — Real Madrid 1-1, Muencheno "Bayern" — F.C. Aberdeen (Skotija) 0-0, St. Germain — Thor Waterschei (Belgija) 2-0, Wiena — F.C. Barcelona 0-0; dėl UEFA taurės: F.C. Valencia — Anderlecht 1-2, Kaiserslautern — Univ. Craiova (Rumunija) 3-2, A.S. Roma — Lissabona 1-2 ir Praga — Dundee (Skotija) 1-0.

— Europos kraštų rinkinių kvalifikacinėse pasaulio meistris Italija baigia su Kipru vos 1-1, o Ispanija laimi prieš Olandiją 1-0.

V. Kriškiūnas

IS LIETUVOS PADANGĖS

— Rankinio aukščiausios lygos pirmenybėse Kauno "Granitas" dar sužaidė trejas rungtynes, bet padarė tik 3 taškus. Pralaimėjo prieš Tbilisą 27-29, lygiomis baigė su Krasnodaru 21-21 ir laimėjo prieš Rygą 40-36. Tebestovi 6-toje vietoje.

— Biatolono pasaulio pirmenybėse Sov. Sąjungos rinktinė laimėjo aukso medalį estafetėje 4x7.5 km. Tos rinktinės vienas dalyvis buvo Algimantas Šalna. Jis ne tik pasipuošė pasaulio meistrų titulu, bet užsitikrino sau vietą Sov. Sąjungos rinktinėje žiemos olimpiadai Sarajave.

— Futbolo sezonas prasidėjo taurės varžybomis, ir Vilniaus "Žalgiris" pirmas rungtynes pralaimėjo Doneckui 0-3.

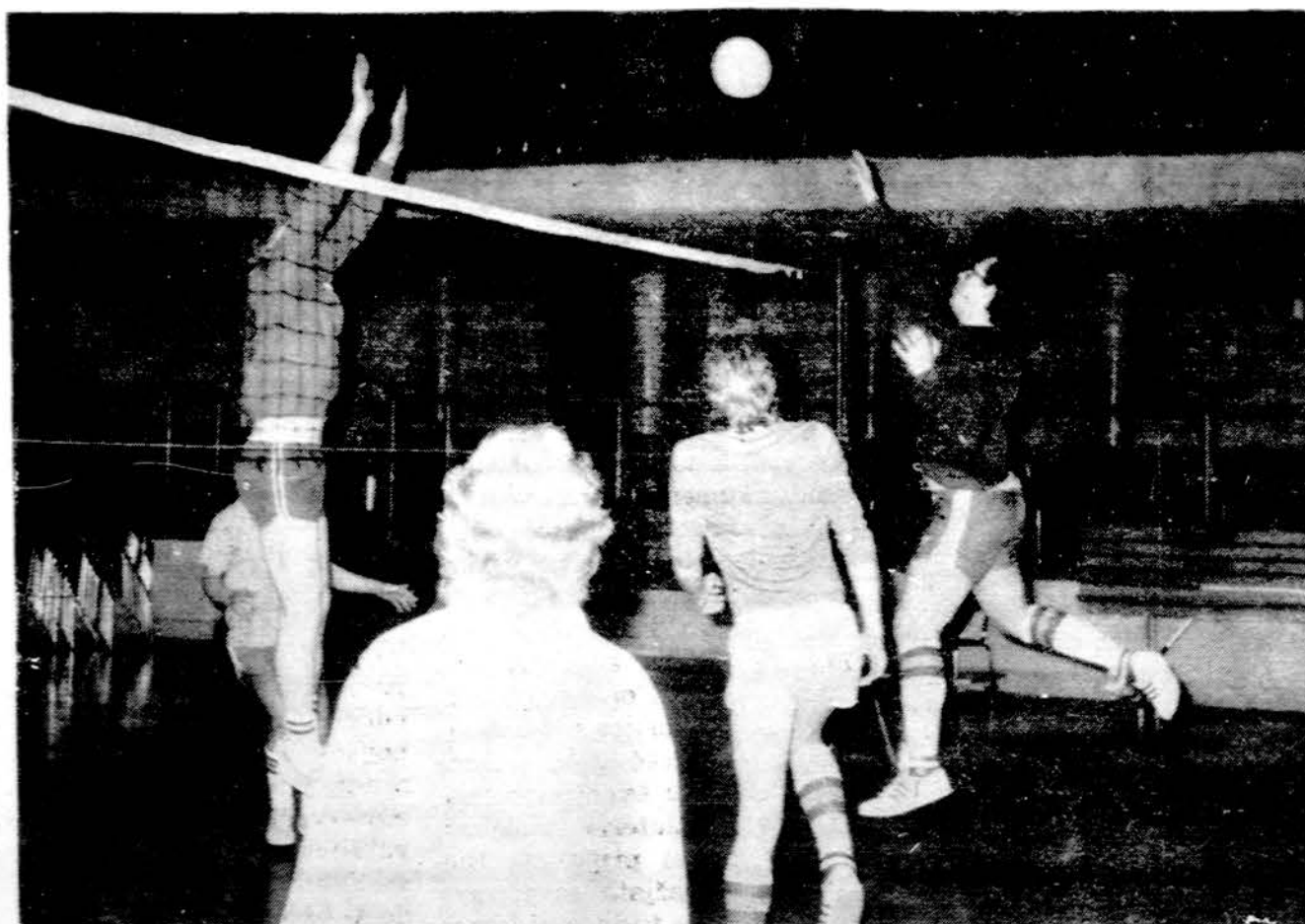
— Lengv. atletikos ėjimo pirmenybėse kaunietis V. Kazlauskas 10 km nuotoliu nugalėjo per 40:11 min. ir pagerino Lietuvos rekordą. Tačiau iš 70 ėjimų su tuo laiku jis buvo tik penktas.

— Krepšinio pirmenybės baigė Vilniaus "Statyba", laimėdama prieš Kuibysėvą 87-82 ir užsitikrindama 10-tą vietą, o tuo pačiu ir vietą ateinančiais metais aukščiausioje klasėje.

Panašiai ir Vilniaus "Kibirkštis". Paskutiniame rate ji pralaimėjo prieš Almagrą 74-89, bet įveikė Volgogradą 95-78, liko 8-je vietoje, o svarbiausia, ir aukščiausioje lygoje. Meistrui vėl tapo Rygos TTT ir jau dvidešimt antrą kartą iš eilės.

TRUMPAI

R. Europoje vis puolama Los Angeles olimpiada. Ši kartą tvirtinama, kad Californijos gyventojai nerodo jokio pritarimo ir entuziazmo, ir kad vis dar nėra pakankamai lėšų. Tuo tarpu Amerikos olimpinis

Toronto "Vyties" vyrai ruošiasi žaidynėms. Kerta G. Stūrbys, A. Žukauskas blokuoja.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 28th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$47.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$45.00. Foreign countries \$47.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Užsienyje	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00	\$27.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

komitetas jau kurį laiką tvirtina, kad ši olimpiada atneš didžiausią pelną, nei bet kada.

Los Angeles posėdžiavo 138 atstovai iš pasaulinio olimpinio k-to. Buvo paliestas ir profesionalizmo klausimas, ypač kai vis didėja įvairių bendrovių finansinė parama. Sovietų atstovs smarkiai puolė tokią paramą, nes ji prasižengia „mėgėjų“ principams. Lyg valdžios parama būtų skirtinga...

Lengviau yra leisti įstatymus, kaip valdyti. L. Tolstojus

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams puolauda
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILIJ LABANAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
Clear Ridge Medical Center
6745 W. 63 St., Chicago, Ill.
Ofs. tel. 586-2611
Answering Service — 374-4828
Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-6380
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-8 antr. 12-6; penkt. 12-12 1-6

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MESKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specializė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. Kampas)
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Val. 282-4422

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždyta treč.

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMAS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm. antr. ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt.
2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. P. KISIULIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

NEPRAŽIOPSOŠTINA GALIMYBĖ

Paruošiamieji darbai pagal PLB ir Illinois universiteto Chicagoje pasirašytą sutartį numatyti lituanistikos katedrai įsteigti žengia sparciai pirmyn. Šiuo metu pats aktualiausias rūpestis — ištirti katedros veikimui reikalingą finansinį kapitalą. To kapitalo suma — 750,000 dol. Šis kapitalas bus nejudamas. Visas katedros veikimo išlaidas padengs iš pagrindinio kapitalo pelnysimieji procentai.

Minėtoji sutartis numato, kad iš nustatytos sumos pats Illinois universitetas parūpins 150,000 dol. Pagal neoficialias, bet tvirtas žinias, universiteto administracija savo įsipareigojimą jau įvykdė. Tai gi lieka dar 600,000 dol., kuriuos sutelkti priklausoma mums. Nieko sau "likutis". Bet ner ko nusiminti. Ir štai kodėl.

Visų pirma, šis sau užsikrauta suma — vos ketvirtadaliu didesnė už šią vasarą ateisiančių ir praesiančių Pasaulio lietuvių dienų bendrąjį biudžetą. Kai kas pasakys, kad menka tai paguoda... I tokį pesimizmą atsakytina priminimu, jog tuos 600,000 dol. pasizadėta sutelkti pagal labai mums palankių tvarkaraštį. Jei Pasaulio lietuvių dienų lėšų telkimui turėjome tik truputį virš metų, tai katedros kapitalo parūpinimui numatyta daugiau nei penkeri metai. Tikslus planas toks: pirmus 200,000 dol. reikės surinkti iki 8 m. rugsejo 1 d., paskui — 100,000 dol. iki 1984 m. rugsejo 1 d., 100,000 dol. iki 1985 m. rugsejo 1 d., 100,000 dol. iki 1986 m. rugsejo 1 d. ir paskutinius 100,000 dol. iki 1987 m. rugsejo 1 d.

Jeigu ir tai atrodytų baisu, štai dar vienas faktas: iki šiol katedrai — be herojiškų pastangų, be specialaus "rankų sukinėjimo" — įnašais bei pasizadėjimais susitelkę jau per 130,000 dol! Tai gi iki vasaros pabaigos beliko vos 70,000 dol. O mums priemonių ištękliai toki gražu dar neišnaudoti.

Kokie tai ištękliai? Pirmiausia — amerikietiški. JAV veikia šimtai privačių fondų, teikiančių paramą lygiai tokiems projektams, kaip lituanistikos katedra Illinois universitete. Mums čia dėkingos dvi aplinkybės: viena, kad Illinois universitetas yra akredituota, didelė ir aukšto prestižo švietimo įstaiga, aptarnaujanti 21,000 studentų; antra, kad steigiamąja katedra bus institucionalizuota, t. y. bus pripažinta mokslo šaka, Europoj jau neblogai įsitvirtinusi, Amerikoje dar gana nauja. Sveria net ir tai, kad šio užmojo variklis — ne siauras akademinių specialistų ratelis, o platoka "community-based" iniciatyva. Šunkū įsivaizduoti lietuviškiems interesams tarnaujančių projektų, kuris turėtų daugiau šansų susilaukti privačių fondų paramos, negu lituanistikos katedra Illinois universitete. Reikia tik surinkti apie tas fondacijas žinių ir pagal jas paruošti kiekvienos fundacijos reikalavimus atitinkančią motyvotą, dokumentuotą prашьmą. Visa tai mūsiško katedrai liėšų telkimo komiteto (V. Aleknie, M. Drunga, V. Kleiza, S. Kuprys, M. Silkaitis, A. Tamošiūnaitė, D. Valentinaite, S. Zalatoritė) spėriai ir daroma.

Antras mažai teišnaudotas lėšų šaltinis — senoji Amerikos lietuvių bei jų palikuonių išeivija. Jiems katedros reiklas privalėtų būti prie širdies jau vien dėl to, kad katedros dėstymo, o taip pat ir jos profesorių bei studentų publikacijų kalba bus pagrindinė (nors ne išimtinai) anglų. Lituanistikos katedra Illinois universitete — tai tam tikras lietuvių kultūros

transponavimas į amerikietiškosios kultūros registrą. Viena problema — kaip šiuos Amerikos lietuvių ar jau tik lituanofilus pasiekti. Dalinis atsakymas: per dvikalbę spaudą (pvz., "Motery Dirva", "Garsas", "Vienybė", "Vytis"), per senasias Amerikos lietuvių organizacijas (pvz., ALRKS, SLA), per iš Amerikos lietuvių besiverčiančių lietuviškų biznio firmų (pvz., kelionių agentūras, Baltic Associates b-vė) klientų sąrašus. Ir šiąją linkme katedros finansų komiteto jau pradėta judėti.

Bet ir mūsų pačių, t. y., aktyviųjų visuomenės narių, aukojimo potencialas vienu atžvilgiu dar beveik visai nepaliestas. Apie šį atžvilgį liėsioli lietuvių spaudoje mažai ir rašyta. Būtent, daugelis didesniųjų JAV firmų turi vadinamas "Matching Funds" ar "Matching Gifts" programas. Tai reikšia, kad jeigu bet kuris tokios firmos tarnautojas tam tikram tikslui paaukoja tam tikrą sumą pinigų, pati firma nuo savęs tam pačiam tikslui prideda tolygią sumelę (o kartais net dvigubai ar trigubai daugiau). Nors daugelis lietuvių (gal šimtai, gal net tūkstantai) dirba kaip tik tokias karitatyvines paslaugas teikiančiose bendrovėse, retas kuris mūsiškų yra bet kada šią galimybę lietuvių labai pasinaudojęs.

Ar šiam aukos sustiprinimo būdai yra kokių nors sąlygų ar apribojimų? Taip, yra. Tačiau kiek esame susipažinę su įvairių bendrovių administracijomis "Matching Funds" programomis, tiek dar nesame užtikę nė vienos, kurios sąlygos kliudytų aukoti tokiam tikslui, kaip Illinois universiteto lituanistikos katedra. Paprastai reikalaujama, kad auka būtų skiriama ne pelno siekiančiai (not-for-profit) organizacijai. Illinois universitetas šią sąlygą puikiai patenkina. Dažnai reikalaujama, kad auka būtų skiriama tik akredituotai mokslo įstaigai. Šią sąlygą minėtas universitetas tuo labiau patenkina. Visuomet būna apribojamas ir aukos dydis (paprastai iki kelių tūkstančių dolerių kiekvienam tarnautojui per metus). Tai savaimis suprantama sąlyga. Tačiau niekuomet nėra apribojama, kuris tarnautojas turi teisę šią "Matching Funds" programą pasinaudoti. Jei bendrovė turi tokią programą, tai ja gali pilnai pasinaudoti kiekvienas jos tarnautojas — nuo "dženitoriaus" iki prezidento.

Tad ką siūlome daryti? Pirmiausia, kiekvienas amerikietiškoji firmoje dirbąs lietuvis turėtų jos administracijoje pasiteirauti, ar toji firma minėto pobūdžio programą turi. Jei turi, tai, gavus atitinkamą anketa, toliau elgtis pagal joje nurodytas instrukcijas. Norint naudotis "Matching Funds" paslauga, reikia čeki išrašyti "University of Illinois at Chicago" vardu ir jį nusiųsti į PLB būstinę (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636), iš kur finansų komitetas jį perves universiteto sąskaiton. (Visais kitais atvejais aukos katedrai čeki išrašytinas "Lithuanian World Community Foundation, Inc." vardu.)

Nors kiti šikart dedame ant lituanistikos katedros, painformuodami skaitytojus apie šią puikią galimybę savo auką be vargo padvigubinti, tuo pačiu juos raginate raginame aukoti ir kiekvienam kitam lietuviškam reikalui, kuris tik patenkintų darbdavio "Matching Fund" plano sąlygas.

M. Dr.

NEPAPRASTI ŠVENTIEJI METAI

Kovo 25 d., liturginėje Viešpaties Apreiškimo šventėje, popiežius Jonas Paulius II atidarys Šv. Petro bazilikos vadinamas šventąsias duris. Tai bus nepaprastų Šventųjų metų pradžia.

Bulėje, kuri prasideda žodžiais "Aperite portas Redemptori" (Atverkite duris Atpirkėjui), kuria paskelbiami Šventieji metai — paminėjimas Kristaus mirties ir prisikėlimo, įvykusio prieš 1950 metų, — popiežius paaikšino šventųjų metų atidarymo prasmę. Tai yra ženklas ir simbolis naujo žmogaus kelio, priėjimo prie Atpirkėjo Kristaus, kuris kviečia visus, neiškirdamas nė vieno, naudotis atpirkimo paslaptimi, dalyvaui jo vaisiuose, ypač naudotis Atgailos sakramentu.

Kitados Šventieji metai buvo šventimais pirmiausia Romoje. Kitais metais jie buvo išplečiami visam katalikų pasauliui. Šį kartą nauja tai, kad Šventieji metai prasidės tuo pat laiku visose vietose bažnyčiose. Taigi nebus būtino reikalo vykti į "amžinąjį miestą", pasinaudoti malonėmis, teikiančiomis šventaisiais metais. Ir šį faktą paaikšino pats popiežius: "Visas Bažnyčios gyvenimas yra surištas su atpirkimu, aliojau atpirkimu. Mus atpirkti Kristus atėjo į šį pasaulį, siunčiamas Tėvo; mūsų atpirkimui jis paaukojo save ant kryžiaus, didžiausios žmonijos meilės aktu, palikdamas Bažnyčiai "atminimui" savo Kūną ir Kraują, padarydamas ją susitaikymo su Dievu tarpininke, suteikdamas galimą atleisti nuodėmes". Kadangi visas Bažnyčios gyvenimas yra veiksmingas atpirkimo ženklas, kiekvienieri metai yra jo Atpirkimo metai".

Praėjusių metų gruodžio 23 d. popiežius, kalbėdamas karinolams, yra pabrėžęs, kad jubiliejus yra ne kas kita, kaip "eiliniai metai, atšvesti neeiliniu būdu".

Su šventaisiais metais yra surišti atidai, kurie protestantų tarpe sukelia tam tikrų įtarimų. Kaip žinoma, Liuteris pradėjo savo reformaciją kaip tik prieš atlaidus, kuriuos ano meto pamokslininkai rido su aukomis Šv. Petro bazilikai Romoje. Kas aukojo — gavo nepaprastus atlaidus.

Siemė protestantai švenčia 500 metų sukaktį nuo Liuterio gimimo. Pasigirdo iš protestantų pusės aštrių kritikos balsų dėl Šventųjų metų paskelbimo. Esą nesiderina su ekumenine dvasia dviejų minėjimų suplakimas tais pačiais metais.

Popiežius Jonas Paulius II pramatė tokius priekaištus ir todėl tiek minėtoje kalboje karinolams, tiek ir jubilėjaus paskelbimo bulėje pabrėžė, kad atpirkimas yra pagrindinė paslaptis (tiesa) visų krikščionių, ne vien katalikų. Pasidžiaugė, kad Ekumeninė Bažnyčių taryba savo asamblėjoje, šaukiamoje ateinančią vasarą Vancouveryje, pagrindine tema parinko "Pasaulio gyvenimo vienybėje su Kristumi". Dar daugiau. Popiežius, susitikęs su Bavarijos vyskupais, aiškiai pabrėžė gilia prasmę tuo pat metu švenčiamo jubilėjaus ir Liuterio minėjimo: "Kai žmogus pripažįsta Dievą, jis pripažįsta save, savo nuodėmes ir tada atpirkimas tampa galimu". Popiežius Jonas Paulius II aiškiai pasakė: "Pateikti atpirkimo paslaptį rimtai ir džiugiai atgailos šventę turi taip pat ekumeninę prasmę metais, kuriuose minima 500 metų sukaktis nuo Liuterio gimimo. Tai ekumeninį klausimą dar labiau iškelia ir sustiprina. Taip bus suprasta geriau ir atlaidai, kurie davė pradžią krikščionybės pasidalinimui. Atlaidai ir šiemet susikerta su Liuterio keliu, bet jie yra ne kas kita, kaip konkretus atsakymas į pagrindinę tiesą, kurią Tridento susirinkimas išreiškė tokiais žodžiais: "Visas krikščionio gyvenimas yra nuolatinis atgailos procesas".

Popiežius Šventųjų metų paskelbimo bulėje pakvietė visus krikščionis ir susitaikymą ir "taikos tarp tautų tarnybą". Tokiu būdu jubiliejus paliečia ir netikintuosius, kurie yra susiripinę žmonijos išlikimu.

Iš šios teologinės ir dvasinės bazės išplaukia Šventųjų metų patoralinė, liturginė praktika. Popiežius ragino atkreipti dėmesį ypač į du pagrindines svarbos dalykus, norint gauti jubiliejinius atlaidus: į sakramentinę individualinę išpažintį ir eucharistinę Komuniją.

Dėl jubiliejinių atlaidų gavimo popiežius nurodo įvairias galimybes, pabrėždamas jų visų pagrindinį požymį: "panaujintą įsipareigojimą gyventi pavyzdingu bažnytinio gyvenimu".

Svarbiausia jubiliejinių atlaidų gavimui sąlyga yra bendras nustatytų bažnyčių lankymas, kurių metu turi būti įterptas maldos popiežiaus intencijomis, ypač, "kad atpirkimo faktas būtų paskelbtas visoms tautomis ir kad kiekvienos tautos tikintieji į

Kristų Atpirkėją galėtų laisvai išpažinti savo tikėjimą".

Bendras jubiliejinių atlaidų gavimui būdas gali būti įvairus: šv. Mišios, Dievo Žodžio liturgija, atgailos šventimas, iškilmingas bet kurio sakramento teikimas, Kryžiaus kelio pamaldos ir kita.

Jubiliejiniams arba Šv. metų atlaidams gauti yra nustatytos bažnyčios aplankymas bendruomeniniu būdu, pvz. visos šeimos arba visos parapijos. Toks lankymas turi būti atliktas "maldingose kelionėse" pavidalu, nės kelionė savo simbolizmu išreiškia reikala, ieškojimą, kartais šventą neramumą sielos, kuri nori atstatyti meilės ryšius su Dievu Tėvu, Dievu Sūnumi ir Dievo Šventąja Dvasia, kuri vykdo išganymo darbą sielose.

Maldininkai, kurie vyks į Romą gauti jubiliejinių atlaidų, turės aplankyti vieną iš keturių didžiųjų Romos bazilikų (Šv. Jono Laterane, Šv. Petro, Šv. Paulius už miesto sienų ir Didžiąją Marijos baziliką-Maria Maggiore), arba vienas katekombas, arba Jeruzalės Kryžiaus baziliką (Santa Croce ir Gerasalemme), kurioje yra saugojamos kai kurios Kristaus prikryžavimo relikvijos. Kitose pasaulio vyskupijose vietos vyskupai nustatys atlaidams gauti bažnyčias ir vietas.

Nors Šventieji metai yra kartu šventimais visame pasaulyje, visose vyskupijose, tačiau bus daug asmenų, kurie negalės atlikti atlaidams gauti nustatytų veiksmų. Tai ligoniniai, seneliai, kaliniai. Jiems popiežius nustatė: "Užteks, kad dvasioje jungtis su tais, kurie stengiasi atlaidus gauti: su savo šeimos nariais, su savo parapičiais, aukodami Dievui savo maldas ir savo kentėjimus".

J. V.

Lietuvos generalinė konsule J. Daužvardienė (kairėje) su žindina lietuvių visuomenę Liet. Mot. klub fed. Chicago's skyriaus surengtame pobūvyje su naujai paskirta vicekonsule M. Krauchuniene.

Nuotr. P. Malėtos

LIETUVIAI SUDEJO 3 MILIJONUS JURGIS JANUŠAITIS

1981 metų pradžioje advokatas Povilas Žumbakis iškėlė mintį įsteigti Lietuvos fondo federalinį kredito kooperatyvą Chicagoje. Ši mintis patiko Lietuvių fondo vadovybei ir po išsamių pasitarimų ši nauja institucija kovo mėn. oficialiai pradėjo veikti. Ir gegužės 1 d. turėjo 11 narių su 668 dol. įnašu.

Sėkla mesta į gerą dirvą. LF federalinis kredito kooperatyvas sparčiai augo, lietuvių visuomenė juo domėjosi, stėjo nariais ir savo santaupas patikėjo šiai institucijai. Š. m. vasario 17 d. Margučio patalpose LF federalinio kredito kooperatyvo vadovybės pirmininkas dr. Antanas Razma ir išdinkinas adv. Povilas Žumbakis painformavo spaudos ir radijo atstovus apie šios įstaigos atliktus darbus.

Iš pranešimų paaikškėjo, kad FK kooperatyve sausio 31 d. buvo 3,303,078 dol. indėlių. Tai pasigėrėtinai graži suma, sudėta per nepilnus dvejus metus. I kooperatyvą įstojo apie 300 narių. LF federalinio kredito kooperatyvo skyriaus veikla: Margutyje trečiadieniais nuo 12 iki 6 val. ir šeštadieniais 10-12 val., Cicero 1445 So. 50th Ave. ketvirtadieniais 3-6 ir šeštadieniais 10-12 val., Burr Ridge, Frontage 475 ketvirt. 1-6 val. Tai padaryta, kad lietuviai, gyveną šiose apylinkėse, galėtų tos įstaigos patarnavimais lengviau pasinaudoti.

LF federalinis kredito kooperatyvas yra visai atskira institucija, veikia savarankiškai. Kooperatyvas priklauso visiems lietuviams, kurie nori ir į jį įstoti. Įstojimo sąlygos: narių gali būti tik LF narys, įmokėjęs 100 dol. įnašą. Jaunimas nariu gali būti i LF įmokėjęs 10 dol. Po to narių

noris būti įmoka i jo kasą 5 dol. ir tampa pilnateisiu LF federal. kredito kooperatyvo nariu, jam atidaroma einamoji sąskaita ir jis gali naudotis visais šios institucijos patarnavimais.

Kooperatyvas nesiekia pelno. Jo reikalus tvarko išrinkta taryba-direktoriatas, kurie sudaro valdybą ir komisijas. Kiekvienas kooperatyvo narys turi tik vieną balsą, nežiūrint, kiek jis turi idėjas indėlių. Narys neturi teisės įgalioti kito asmens už jį balsuoti. Išrinktieji metiniame susirinkime direktoriai yra atsakingi nariams ir valdžios bei draudimo įstaigoms. Valdyba ir atskiri komitetai atsakingi direktorių tarybai.

Šis kooperatyvas yra tvarkomas pagal valdžios įstatymus. Jo darbus ir finansinę atskaitomybę kasmet tikrina National Credit Union Administration. Visi įnašai yra apdrausti valdžios agentūroje iki 100,000 dol. sumos. Metiniai narių susirinkimai kasmet šaukiami kovo mėn. Šių metų susirinkimas bus kovo 23 d. Jaunimo centro kavinėje.

Iš pranešimų paaikškėjo, kad nemaža dalis narių, ypač jaunosios kartos, naudojasi paskolomis, už kurias jie moka mažesnius procentus. Skolininkai skolas grąžina laiku ir sąžiningai. Už laikomus indėlius einamose sąskaitose moka daug aukštesnius procentus, kaip kiti bankai. Šiuo metu už tokias sąskaitas moka 8 procentai.

Kooperatyve šiuo metu dirba 4 apmokami tarnautojai: vedėja Aušra Cibaitė, Viktorija Šaulienė, Jurgis Matusevičius ir Birutė Skorubskienė. Pažymėtina, kad kooperatyvą organizuojant, jo organizatoriai dėjo daug darbo, dirbo be atlyginimo. Norima sutelkti bent 10,000,000 dol., tada bus galima apmokėti tarnautojams algas, įsigyti ir naudotis kompiuteriais. To tikimasis netolimoje ateityje pasiekti.

Kooperatyvas yra naudingas ir Lietuvių fondui, nes norintieji būti kooperatyvo nariais tuo pačiu tampa ir LF nariais. Dr. Antanas Razma ir adv. Povilas Žumbakis, padarę išsamius pranešimus, pabrėžė šios institucijos naudingumą lietuviams. Ji tvarkoma pačių lietuvių, teikia lietuviams lengvatų, moka aukštesnius procentus už indėlius, niekada kooperatyvas nepateks i vieno ar keleto asmenų rankas.

DUOBĖS

JURGIS JANKUS

14

— Negi užsienin?

— Tuo tarpu nieko negaliu pasakyti, bet dar nedrįstu ir žodžio duoti, kad paskum nereikėtų atsimesti, — dėciau pratesdamas, lyg galvoje tikrai būtų kokie dideli planai.

Kiek supratu pati Vitalija nuo savęs irgi nieko nebuvo pasakiusi, tik iš jos niekas pasakymo ir nelaukė. Kaip vienintelė sesuo gali kitaip padaryti? Nieka nė į galvą negalėjo ateiti, kad galėtų būti kitaip, užtat ji ir nusprendė tik paskutiniu momentu apsimesti liga. Net į ligoninę atsigulti? Į ligoninę?.. nusmilkė.

Šnekėdamas su Antanu galvojau apie Vitaliją, ir kaip visi pasijus, kai gaus iš Vitalijos laiška, gal net telegramą, kad ji ligoninėje. Liga apsimetus į ligoninę neatsiguls. Reikia tikrai susirgti. Reikia ka nors pasidaryti. Susižeisti? Apsinuodyti? Mintys ir vaizdai bėgo vienas po kito ir kartu i vieną raizginį sumišę, ir aš jutau, ne jutau, bet žinojau, kad Vitalija padarys, ko neturėtų padaryti. Padarys ne dėl Antano ir ne dėl Danutės ar tėvo, bet dėl motinos. Ir pati dėl savęs. Mano padėtis šalia jos buvo kaip dangus ir žemė. Man buvo sunku, tai sunku, bet mano sunkumas nesiriso nei su tėvu, nei su motina. Galėjau Antaną erzinti ligi paskutinės dienos ir tik tada pasakyti ne. Galėjau nieko neasakyti, galėjau, net pasakę taip, nebesapirrodyti. Tegu pamato, kad ir jam gali ne viskas riedėti jo užmanyto keliu. Bet Vitalija? Ji yra tikroji dėdė, ir tik dabar tą tepamačiau.

— O kad reikėtų ir užsienin išvažiuoti, tai kas, — dėstė Antanas. — Kalėdom vistik sugrįši. Su pinigais nesirūpink, aš be žodžio paskolinsiu ir nereikalausiu. Gražinsi, kai gerai įsikursi. Man ta šimtinė kita tik nusišnypt. Išvažiuojant i bažnyčią, Skubas ant stalo padės penkiolika. Grynais.

Jis spinduliuotė spinduliuotė.

— Bet tau vistiek nedega, — dėjau savo pusę. — Kur dar Kalėdos. Savaitę kitą palikim taip. Sakiau, kad kartą pasizadėjęs, nebeuorėsiu keisti, o reikalai gali susidėstyti taip, kad keisti reikės. Tada ir man bus nei šiaip, nei taip, ir tau negerai. Verčiau leisk palaukti. Nors kelias savaites. O jeigu ir pora mėnesių prabėgę, tai kas. Tau dabar juk dar nereikia. Rytoj prie altoriaus dar neini.

— Neinu... Kas, kad rytoj neinu. Bet eisiu. Ir pats žinau, kad eisiu, todėl ir noriu žinoti, o tu vilkini, lyg paezinti norėdamas. Ar tikrai jau toks svarbus reikalas, kad nė geriausiam draugui negali pasakyti.

— Ne, tuo tarpu dar tikrai negaliu.

Nors galvoje tebesisauko, i kokią baurią padėtį jis įtūmė Vitaliją, bet prisiverčiau nusišnypti.

— Ir tikrai negali? Tikrai? — spyry.

— Ne, tuo tarpu dar tikrai negaliu. Iš mano pusės būtų pati didžiausia kvailystė, — dar pridėjau ir nenustojau šypojojais.

Jis irgi suziuro i mane.

— Žinau, — staiga suplojo rankomis. — Tai judu su Vitalija. Va, ko ji vakar bėgo per beržynėlį. Kad jus kur... Tai slapukai! Bet kam jums slėptis? Tik pasisakykit. Kai senisims lubas kilnoti, aš savo pečių į jį taip priremiau, kad turį jį vaška pavirs. Tu nesupranti, bet jis mano delne toks lengvutis, kaip žąsių pūkas. Tai sakyk, judu jau tikrai? Per tas pačias Kalėdas?

Toks žaidimas man emė patikti. Nenustodamas šypsotis, pasakiau:

— Paties žodžiu, ne mano.

— Kad kitaip neišaina. Kai priėjau prie kasos, budėtojas tuoj pasakė: „I Kauną?“ Iš kur jam žinoti, kad galiu važiuoti i Kauną. Vitalija šį rytą išlėkė i Kauną, va iš kur. Jeigu nebūtų sužinojęs, kad ir aš tuo pat traukiniu važiuoju, būtumėt važiuavę kartu. Dabar nulekė ir laukia tenai. Ar ne? Kai grynai susitarsit, tada pasakysit. Juk taip? O gal abu pirma pas Tumą eisit? Ar aš ne teisingai galvoju? Nueisit pas Tumą, ir senis tegu daro, ką nori. Abu slapukai, bet ir ne pėsti. Antra vertus, ir po Tumo galutimė pirmoji poroj pastovėti. Juk pastovėtumėt. Dėl manęs ir dėl Danutės.

— Aš nė puse žodžio neužsiminiau. Pats viską sudėjai, pats gali ir tikėti. Kam nori, kad ir aš patikėčiau, — erzinau.

— Kad čia nereikia tikėjimo. Čia pati tikroji realybė. Tik motinai būtų nesmagu. Danutė eina prie altoriaus dvylikos porų lydimą, prie altoriaus trys ar keturi kunigai, bažnyčia pilna žmonių, o Vitalija be nieko, lyg vainiką būtų praradusi. Nors tas vainikas ir seniai kažin kur ant krūmo kabo, bet ką motina žino. Mergaitės — jos dukters, tai ir šventos. Kad tik glėbūčio neparsinašės.

Užeina noras paklausti, ar ne jis pats bus tą Vitalijos vainiką kur ant krūmo pakabinęs, ir dar padiginti, ar žino, kur Danutės vainikas kabo, bet susilaikiau, o jis net nestabtelė. Visas nuskęsta savo būsimose vestuvėse. Sužinau, kiek draugų iš kur yra susiprašę, ir kiek iš kur dar susiprašys. Jeigu vestuvės, tai ir turi būti vestuvės. Tokios pat, kaip tėvų ir senelių laikais.

(Bus daugiau)

Vasario 16 minėjimas Gary Ind. Iš kairės: kun. I. Urbonas, Hammond meras Roskosky, kongr. K. Hall, E. Chicago meras Past-rick.

Nuotr. K. Balt

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gary, Ind

VASARIO 16-JI

Gary, East Chicago ir šiaurės vakarų Indianos apylinkių lietuviai Lietuvos nepriklausomybės šventę minėjo vasario 20 d. Minėjo labai vieningai visų trijų kartų lietuviai — čia gimusieji, senieji ir naujieji ateiviai ir visos organizacijos — Liet. Bendruomenė, Vytauto posto legionieriai, vyčiai, Bal-fas, visi socialiniai klubai bei draugijos, Altai vadovaujant.

Šeštadienį, vasario 19 d., ryte, pakelta Lietuvos vėliava prie E. Chicago rotušės. Kalbėjo miesto meras Pastrick, Altos pirm. Vinikas. Maldą sukalbėjo ir vėliavą pašventino kun. J. Danielis. Dalyvavo dviejų postų legionieriai ir tautiniai rūbais pasipuošusios dvi sesutės T. G. Navikaitės. Per Hammond radio stotį kalbėjo dr. Janina Reklaitienė ir dr. Mason, Lietuvos draugui Lewinui vadovau-jant. Sekmadienį, vasario 20 d. East Chicago liet. bažnyčioje Mišias už Lietuvą aukojė kun. P. Jakulevičius, o Gary liet. bažnyčioje kun. Ign. Urbonas. Čia su vėliavomis dalyvavo Vytauto posto legionieriai ir liutuanistinė mokykla su mokytojais. Mišiose skaitinius skaitė mok. dr. Janina Reklaitienė ir mok. Joana Rudzevičiūtė. Mokiniai nešė aukas: liet. kryžių, Liet. Bažnyčios kronikas su vysk. J. Steponavičiaus ir a. a. kun. Laurinavičiaus paveikslais. Lietuviška juosta apjuosė altorių su įrašu: Motina ir tėvynė yra viena — Lietuva".

Po pietų 4 val. Gary Šv. Kazimiero parap. salėje vyko toliminės šventės minėjimas su akademija, menine dalimi ir banketu.

Minėjimą pradėjo Altos pirm. A. Vinikas. Įnešamos vėliavos. Himnus gieda Linda Ruzgaitė — Burbienė, invokaciją — kun. J. Danielis. Minėjimą rengimo pirm. Kaz. Baltrušaitis pasveikino visus dalyvius ir pakvietė kun. Ign. Urboną vadovauti minėjimui. Minėjimą sveikino trijų miestų merai savo paskelbtomis proklamacijomis. Kalbėjo naujai išrinktoji kongresmanė Katie Hall. Ji perskaitė savo kalbą, pasakyta kongrese, ir tarė stiprų, padrinantį žodį lietuviams kovojantiems dėl Lietuvos laisvės. Ji čia pat priėmė minėjimo nubalsuotą rezoliuciją Lietuvos reikalui ir sekantį rytą ją nusivežė į Washingtoną. Sveikino John Krupa. Pagrindinę paskaitą skaitė dr. Janina Reklaitienė. Tai mūsų jaunosios kartos veiklio intelektualė, buv. lietuvių kalbos profesorė Illinojaus un-te. Ji trumpai paaiškino angliškai kalban-tiems savo paskaitą. Kai šie tyliai kiekvienas sau skaitė, ji lietuviškai skaitė savo puikiai paruoštą, kondensuotą ir pilną lietuviškos širdies paskaitą. Kadangi šie metai yra "Aušros" metai, tai ji paskaitoje lygino "Aušros" laikus su mūsų laikais.

Meninėje dalyje Gary liutuanistinė mokykla baigusi Linda Ruzgaitė — Burbienė jautriai, gitara sau pritardama, padainavo lietuviškų dainų ciklą — "Ant Nemuno kranto"... Ji kiekvieną dainą angliškai labai gražiai ir paaiškina lietuviškai nekalbantiems. Jos dainos labai tiko šios šventės nuotaikai. Debbie Mačytė padėklavo "Iš tolimos šalies" Ks. Vanagelio, o Jurgutis Reklaitis — Maironio "Jaunoji Lietuva".

Lituanistinės mokyklos mokinės ir jau baigusios mokyklą "Ramunės" šokėjų grupės aštuonios mergaitės meniškai pašoko gražių liet. tautinių šokių — Sadutę. Šokiui grojo Jonas Vaiceliūnas.

A. Vinikas ir K. Baltrušaitis Altos vardu įteikė padėkos žymenis Pranui Petraičiui ir Vladiui ir Marytei Ruzgams už jų darbą, eilę metų ruošiant Vasario 16 šventes, ir Ursulei Tavarieniei gėlių puokštę už jos darbus ir vadovavimą banketams. Ji vadovavo ir šiam banketui, Birutei Ruzgieniei, Gert-rudai Navikienei ir Marytei Ruzgieniei padedant.

Minėjimas su banketu truko dvi valandas. Aukų Lietuvos laisvinimui surinkta daugiau kaip 1000 dol. Altos valdyba sudaro: Albertas Vinikas, Birutė Vilutienė, Antanina Neinienė, Jonas Skeirys.

hfp.

Dayton, Ohio

VASARIO 16 D. MINĖJIMAS

Šios brangios sukakties paminiėjimas vasario 27 d. praėjo labai gražiai, lietuviška nuotaika, net žiemos gamta bendradarbiavo — su pavasarišku oru padėjo sutraukti nemažai svečių iš Columbus, Cincinnati, Chilicothe, net iš tolimojo Clevelando.

Nepriklausomybės paskelbimo sukakties šventė pradėta lietuviškais pamaldomis, kurias laikė svečias iš Chicago kun. Antanas Saulaitis, SJ, žinomas jaunimo veikėjas, pastutiniu laiku išrinktas provincijos visų lietuvių įvežtųjų laisvajam pasaulyje. Svečias, naudodamas tobulai lietuvių ir anglų kalbas, pasakė pritaikytą žodį bažnyčioje, visiems kartu giedant lietuviškas giesmes.

Tuoju po pamaldų persikelta lietuvių klubo salėn, kur buvo tiesiamas šventės minėjimas. Minėjimą pradėjo Elinor Sluzas, Daytono lietuvių kultūros komiteto pirmininkė pakviesdama sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus, Cecilijai Yankus palydint akordeonu. Programos pranešėja Mary Agnes Mikalauskas, pasipuošusi tautiniais drabužiais, pakvietė kunigą Saulaitį, pagrindinį programos kalbėtoją, tarti žodį. Pradžioje svečias padarė trumpą apžvalgą "Lietuviai pasaulyje šiandien". Klausytojams buvo lengva sekti, nes

buvo išdalinę statistiniai lapeliai. Kalbėtojas pasirinko labai įdomią temą: lietuviai, pasiklidę plačiam pasauliui, kaip jie bando išlaikyti lietuviškus papročius, lietuviškas kultūrinės vertybes ir jas perduoti ateinančioms kartoms. Su keltu šimtų skaidrių jis perkėlė klausytojus į Pietų Ameriką, Europą, Australiją ir Š. Ameriką, vaizdžiai parodydamas, kaip jie ten gyvena ir darbuojasi išlaikyti lietuviybę, nors daug kur skaidrių negausūs. Kalbėtojas palydėjo skaidres su įdomiais paaiškinimais, įterpdamas gražaus humoro. Jo kalba ir skaidrės buvo publikai labai šiltai priimtoms ir padarė visus, ypač jaunimą, domėtis lietuviybe, nepailsti. Svečias visiems padarė malonų įspūdį, buvo kviečiamas ir vėl kada pasirodyti Daytonė.

Po trumpos pertraukėlės buvo meninė programa, kurią atliko Daytono lietuvių tautinių šokių grupė "Vėjeliai". Jie po dviejų metų "poilsio" vėl ėmėsi darbo, daug buvo padirbėta. Pašoko 6 šokiai. Dalyviai juos maloniai sutiko ir nepa-gailėjo plojimų. Šokių grupę vadovavo Greg Blum, pats šokęs Chicago šokių šventėje.

Po to pasirodė jaunesnės vyčiai, gražūs būrelis, padainuodami patriotinę dainą, įterpdami ir į ją Lietuvos vardą. Skambėjo gražiai, daugelis iš jų pasirodė programoje pirmą kartą savo gyvenime. Jiems vadovauja Mary Lucas ir jos duklė Elaine.

Programai pasibaigus, svečiai nebuvo išleisti į namus alkanai. Jie buvo sočiai pavalgydinti. Judy Petroskas su savo dideliu moterų ir vyrų štabu kruopščiai ruošėsi per kelis valandas pavaistinti šventės dalyvius. Kol mes turėsime žmonių, kurie vis dar nebijos padirbėti ir paaukoti savo brangaus laiko bei energijos, ir toliau tęsime Vasario 16 dienos minėjimus bei kitus lietuviškus renginius. Jonas Kvietys ir Stasys Vaitkus jau daugelį metų priėmė aukas Lietuvos laisvinimo reikalam.

Daytonietis

St. Louis, Mo.

INŽ. JONAS GUMBELEVIČIUS

Inž. Jonas Gumbelevičius 1950 metais atvyko į Ameriką. 1957 metų pabaigoje Indiana Technical College įsigijo chemijos inžinieriaus diplomą. Baigęs mokslo gavė darbą McDonald lėktuvų įmonėje St. Louis. Toje įmonėje išdirbęs daugelį metų vyr. inžinierium, 1982 metų pabaigoje išėjo į pensiją.

Inž. J. Gumbelevičius nusipirko žemės sklypą Oregono arti didelio ežero ir ten pastatė gyvenamą namą. Ten išsikėlė šulinį ir padarė šeimynišką kanalizaciją. Geriamą vandenį turės be chemikalų. Planuoja užvesti vaismedžių sodą su bitynu.

Inž. J. Gumbelevičius 1982 metais savo namą St. Louis pardavė ir 1982 metų gruodžio 4 d. pradėjo kelionę į Oregoną su dviem nuosavais karavanais. Pirmą karavaną vairavo jo žmona Anelė, o antrą karavaną vairavo jis pats. Kelionė užtruko iš St. Louis iki Oregono 5 dienas. Karavanus kelionės metu jis pats nufotografavo.

Nuo inž. J. Gumbelevičiaus gyvenamos vietos Oregon atstumai: iki greitkelio vienas ketvirtis mylios, iki artimiausio miestelio Winston, Ore. — 6 mylios, iki Rosenberg 9 mylios, kuriame yra daugiausia kaip 110,000 gyventojų. Iki vandenyno 30 mylių, kuriame teka šilta srovė. Žiema temperatūra 40 laipsn. F., o vasara — 80 — 85 F. Sniego nebūna. Atstumas iki San Francisco 250 mylių, o iki Los Angeles 550 mylių.

Inž. J. Gumbelevičius yra ukmergiškis. Kadangi jis rašo, jog, išvykstant iš namų, gyvenamo namo durų neužrakina, tai reiškia, kad jis susirado pasakiską vietą gyvenimui. Nuosirdžiausi linkėjimai inž. Jonui Gumbelevičiui ir jo žmonai laimingai gyventi naujai surastoje vietoje.

Antanas Bušmanas

Nėra tikro žmoniškumo be nusizeminimo.

Juožas Girnius

PARDUODAME

PAGAL JŲSŲ UŽSAKYMĄ GAMINTUS

AVIES KAILINTUS

Taip pat vyrams ir moterims odinius paltus. Importuotus bat-us.

6236 S. Pulaski Rd.

Tel. — 581-5119

LIETUVOS BAŽNYČIOS II Vilkauskio vyskupija

II tome aprašyta ir iliustruota Vilkauskio vyskupijos bažnyčios ir koplyčios, jungianti dalį Lomžos vyskupijos; aprašomi vyskupai, valdytojai, kunigai...

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą. Architektūrinių ypatybių aprašymai dr. Jurgio Gimbuto.

Puošnus ir gerai paruoštas leid-nys: 480 psl., kietais viršelais. Išleido ir spaudai paruošė Ameri- kos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Čika- goje. Spaudė Morkūno spaustuė. Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsa- kymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Iliustr. gautinai dar pridėta 51,38 valandos mokėsi

Grandinėle kviečia

Grandinėle kviečia buvusius grupės narius, tėvus ir bičiulius dalyvauti jos 30-čio šventėje.

Kovo 19 sukaktuvinis koncertas DMNP auditorijoje.

Kovo 20, visiems norintiems šokti ir susipažinti su savais ir svetimais liudies šokiais, vyks šokių seminarai vedami V. Be-liaus ir A. Našlėnaitės, bei Eglės Žygaitės paskaita.

Visos informacijos dėl rengi-nių ir bilietų gaunamos pas Grandinės narius ir Aleksan-drą Sagięnę telefonu 442-8674.

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 v. ryto iki 5 v. popiet

Seštadieniai pagal susitarimą 6006 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. 778-8000

LIETUVOS BAŽNYČIOS II Vilkauskio vyskupija

II tome aprašyta ir iliustruota Vilkauskio vyskupijos bažnyčios ir koplyčios, jungianti dalį Lomžos vyskupijos; aprašomi vyskupai, valdytojai, kunigai...

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą. Architektūrinių ypatybių aprašymai dr. Jurgio Gimbuto.

Puošnus ir gerai paruoštas lei-dnys: 480 psl., kietais viršelais. Išleido ir spaudai paruošė Ameri- kos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Čika- goje. Spaudė Morkūno spaustuė. Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsa- kymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Iliustr. gautinai dar pridėta 51,38 valandos mokėsi

AIR WORLD TRAVEL

Savininkai — DANGUOLĖ MAJAUSKAS ir BRONIS TATARONAS

— ruošia —

EKSKURSIJĄ Į LIETUVĄ

IŠ DETROITO

Liepos 15 iki 30 d., 1983 m.

5 dienos Vilniuje, 5 dienos Rygoje ir

4 dienos Maskvoje

Dėl informacijų kreiptis adr.:

6211 N. Wayne Westland, MI 48185

TEL. 313-326-4343

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

J. & J. PHARMACY

2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo žolės ir t.t. Vaziuojamos kėdės, remenai ir kt. pirkti ar nuomot.

Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI, savininkai

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

ESLC

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILL. 60606

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

see us for

HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

ESLC

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILL. 60606

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILL. 60606

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.

Tel. — 476-3950

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinimai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. GA 4-8854

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPYNOS — Tel. 636-2960

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ Iškviatimai, pildomi PILIETIŠKŲ PRAŠYMŲ ir kitokios blaškai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, tel. 927-5990

MOVING

SERENAS perkrauto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-dimai ir pilna aprauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

LAUKSIU TAVES

ATEINANT

Montrealio vyrų oktetas

Gaudžia trimitai. Kur tas šal-tinėlis. Lygioj lankelėj. Mes žen-giam. Stovi žirgeliai. Anoj pu-sėj Nemuno ir kitos populiarios lietuvių dainos.

Direktorius ir akomponistas Aleksandras Stankevičius.

Montreal 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

IANUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 6 kamb. butas Marquette Parke 70-os ir Maplewood apylinkė. Suaugusiems. Be gyvulių. Skambinti — 778-8623

REAL ESTATE

Mūrinis 2-jų butų Marquette Parke. Mažiau 70,000 dol. Skambinti nuo 9 iki 4 val. popiet, klauskite BARB. (angliškai) tel. 294-4249.

APYL. 60-os ir KNOX. 2-jų butų po 5 kamb. (po 3 mieg.) 15 m. senumo. Įrengtas rūšys. Garažas, šoninis įva-ziavimas. Skambinti (angliškai) — 598-9072 arba 585-3855.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPYNOS — Tel. 636-2960

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

APLINK MUS

× **Rašyt. Anatolijus Kairio** premijuto romano "Kelonė ir Vilnių" sutikimas ir už jį premijos įteikimas bus šį šeštadienį, kovo 19 d., 7 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Puikų koncertą atliks Metropolitan operos solistė Maralin Niska ir sol. Algis Grigas, akompanuojant muz. Alvydai Vasaičiui. Trumpas kalbas pasakys mecenatė Irena Vincloviene ir laureatas A. Kairys. Programą praves rašyt. Nijolė Jankutė-Užubalienė. Ištrauką iš premijuto romano skaitys akt. Marytė Smilgaitė. Viskas užtruks tik porą valandų.

× **V. Statkus, Pas.** Lietuvių dienų nakvynių komisijos sekretorius, registruoja Chicagoje ir apylinkių lietuvių, kurie norėtų savo namuose priimti ir apnakvinti PL dienų dalyvius. Suinteresuoti prašomi atsiliepti, skambinant telefonu 447-6838.

× **Beverly Shores Sv. Onos** bažnyčioje priešvieškinės pamaldos bus kovo 27 d. 12 val. p. p. Sv. Mišias atnaušaus kun. Ant. Saulaitis. Beverly Shores klubo susirinkimas vyks šį šeštadienį, kovo 19 d., 7 val. vak. Jonynų salėje. Algimantas Kezys surengs etninę parodėlę.

× **Rush - Presbyterian - St. Luke's** ligoninės patologijos skyriaus lietuvių laborantės pamiršė Nepriklausomybės šventę vasario 25 d. Patologijos skyriaus direktorius dr. R. Weinstein tarė trumpą žodį ir chirurginės patologijos skyriaus direktorius dr. J. Dainauskas nušvietė tos šventės reikšmę. Laboratorijos vedėjos Marijos Kuprienės dėka buvo sukviešti visi skyriaus tarnautojai ir pavašinti pačių gamintais pyragais ir kavute. Minėjimas jau yra tapęs tradiciniu. Jam pradžią davė dr. S. Didžiulienė.

× **Studentų ateitininkų** Chicago draugovės susirinkimas bus šį sekmadienį, kovo 20 d., 12 val. pas Edmondą Salikį, 6720 S. Maplewood. Kalbės S. Young ir R. Plioplytė. Visi kviečiami.

× **Izidorius Straukas** yra paraišęs savo atsiminimus ir atidavęs "Draugo" spaustuvei atspausdinti. Knyga vadinsis "Nuo Laukuvos iki Čikagos". Autorius jau šiemet vasario 14 d. sukako 94 metų, taigi yra netoli šimtmečio atsiminimai.

× **Zarnų kisenėles** — gydytojo pranešimas Sodybos pažmonyje ir kultūrinė programa šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Užkandis. Visi laukiami.

× **Sol. Roma Mastienė** aktyviai įsijungė į Šimaitis Realty įstaigos bendradarbių eiles. Ji gauna daug paklausimų vieno buto, 2-ų butų, 1½ aukšto ir apartamentinių namų lietuvių apgyventose vietovėse. Kurie galvojate šiais metais pirkti ar parduoti, kreipkitės į Romą Mastienę — šimaitis Realty tel. 436-7878 arba namų 325-1461. Ji tikrai nuosirdžiai jums padės. (sk.).

× **Dengiaus ir Taisome** visų rūšių stogus. Už savo darbą garantuojam ir esame apdrausti Skambinkite Arvydai Kleiui tel. 434-9655 arba 757-1717. (sk.).

× **Egipto piramidės**, Sinajaus dykumų laukus, Graikų jūrą, kuria teks plaukti laivų, matysite tą viską keltone, kurią organizuoja "Draugo" administracija. Išvykstama balandžio 21 d. 1983 m. Informacija gaunama pas: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill., 60643, tel. (312) 238-9787. (pr.).

× **Marijonų bendradarbių** 55-tasis seimas, kuriuo ypatingai rūpinasi Bendradarbių apskrities pirmininkė Stella Kaulakienė, prasidės kovo 20 d. šv. Mišiomis Marijonų koplyčioje 11 val. Sv. Mišias laikys ir pamokslą skaitys Marijonų provinciolas kun. V. Rimšelis. Po to bus pietūs ir 1:30 val. seimo posėdis. Posėdžiui vadovaus kun. V. Bagdanavičius. Kviečiami visi nariai ir svečiai susipažinti su Marijonų vienuolijos ir Marijonų bendradarbių draugijos darbais ir planais.

× **Universitetų studentai**, prijaunantys lietuviškiems skautams, kviečiami į Akademikų skautų sambūrio Korp! Vytis kandidatų — junjorų susirinkimą sekmadienį, kovo 20 d., 12 val. Jaunimo centro 104 kambaryje. Dėl informacijų skambinti fil. Juozui Liubinskui telef. 735-5192.

× **Bronius Juodelis** šį semestrą Pedagoginiame liuanistikos institute dėsto pedagogiką, psichologiją ir metodologiją trečio kurso studentams. Taip pat veda mokymo praktikos atlikimą liuanistinėse mokyklose. Mok. Juodelis mums praneša, kad savo studentais šiemet ypač patenkintas — jau seniai tokių darbų ir pavyzdžių nėra turėjęs.

× **Dr. Algis Budreckis**, istorikas, kalbės "Aušros" 100 metų sukakties minėjime sekmadienį, kovo 20 d., 3 val. p. p. Liet. Tautinuosė namuose. Rengia Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga. Ištrauką iš "Aušros" skaitys Jolita Kriaučiūnaitė ir A. Karialienė. Meninė programą atliks sol. A. Gaižiūnienė, akompanuojant muz. Rob. Mockui. Minėjimą praturtins "Aušros" ir jos bendradarbių parodėlė. Minėjimo programą praves Vida Jonušienė. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Jėjimas laisvas. Aukos nebus renkamos.

× **Elena Bradūnaitė** iš Washingtono praves seminarą apie gyvosios istorijos rinkimą anglų kalba šeštadienį, kovo 19 d., 2 val. popiet Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje ir lietuvių kalba sekmadienį, kovo 20 d., 10 val. ryto Jaunimo centre. Tai dalis "National Endowment for the Humanities" jaunimo projekto. Visi kviečiami, ypač pats jaunimas, organizacijų vadovai, liuanistinių mokyklų mokytojai ir istorikai.

× **Už a. a. Juozą Valentį** jo mirties pirmųjų metų progą šv. Mišios bus Tėvų Jėzuitų koplyčioje sekmadienį, kovo 20 d., 10:45 val. ryto. Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus pamaldose dalyvauti ir už Velionį pamaldelsti.

Olga Valentienė ir šeima (pr.).

× **Chicago ir apylinkių lietuvių** balandžio 12 d. rinkimų išdavos gali tiesioginiai ir skaudūs paliešti. Junkimės bendron talkon išlaikyti Chicago saugią, tvarkingą ir pastovią. Mūsų vieningas darbas gali nulėmti Chicago ateitį. Sėkmingai lietuvių rinkiminei veiklai plėsti aukas siųskite: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, čekius rašant: Lith. American League of Illinois. (sk.).

× **Illinois universiteto** Chicagoje registracija pavasario ketvirčiui kovo 28 — birželio 10 bus kovo 22-23 dienomis. Šį ketvirtį dėstysimi šie liuanistikos kursai: LITH 103 — lietuvių kalba pradedantiems, 106 — lietuvių kalba pažengusiems, 223 — lietuvių drama, 225 — vretimas iš lietuvių kalbos, 299 ir 399 — savarankiškas darbas. Pradinį kalbos kursą dėstys asistentas Gintaras Aukštuolis, kitus — dr. M. Stankus-Saulaitė. Tolimesnei informacijai skambinti slavistikos skyriaus sekretorei 996-4412 arba liuanistikos raštinei 996-5465.

× **Liet. Namų** savininkų susirinkime Marquette Parke šiaudien 7:30 val. vak. bus pagerbtas ald. Frank Brady. Kandidato į merus B. Eptono nebus. Po to bus vaisės.

× **Dail. Laimos Simanavičiūtės** tapybos paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, uždaryma šį sekmadienį, kovo 20 d. Penktadienį lankymas nuo 7 val. ryto iki 9 val. vak., šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 v. ryto iki 4 val. p. p.

× **Zigmas Umbražinas**, "Draugo" romano dvigubas mecenatas ir bendradarbis, po ilgos kelionės Afrikoje ir įvairiuose Azijos kraštuose jau grįžo namo. Jis aplankė Pakistaną, Indiją, Nepalį ir kitus kraštus. Pailsėjęs žada savo įspūdžius aprašyti.

× **LB Brighton Parko** apylinkės metinis susirinkimas bus kovo 20 d. 1 val. p. p. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Susirinkime kalbės dr. A. Pranskevičius, neseniai atvykęs iš Lietuvos. Prašom apylinkės lietuvių gausiai susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo — pokalbis prie kavutės.

× **Patikslinimas**, "Draugo" kovo 16 d. laidoje, 5 psl., buvo klaidingai paskelbta, kad buvo Politinių kalinių valdybą išrinktas St. Paškonis, o turėjo būti: A. Paškonis.

× **Dr. A. Saulys, Shoreham, N. Y., Helen Schnell (Mrs.), Wood Dale, Ill.**, atsiuntė po 15 dol. aukų ir pratęsė "Draugo" prenumeratas. Labai ačiū.

× **Emilija Čiakienė**, lietuvių tautinės minties veikli darbuotoja, per savo seserį Birutę Vitulienę, mūsų bendradarbę, gyv. Schererville, Ind., atsiuntė 20 dol. auką dienašio paramai. Labai ačiū.

× **Ignas Kazlauskas, Great Neck, N. Y., visuomenininkas**, pratęsė "Draugo" prenumeratą, pridėjo 10 dol. auką ir savo laisvutėje nusiskundė blogų pašto patarnavimų, nes kartais gauna keturis numerius iš karto. Ta proga palinkėjo visam "Draugo" štabui geriausios sėkmės. Labai ačiū už viską.

× **"LB Worcesterio** apylinkės valdyba, dėkodama už Jūsų redaguojamo dienašio "Draugo" nuolatinį laisvojo pasaulio lietuvių kilnių idėjų kėlimą ir nenuilstamą kovą prieš netiesą — skiria 25 dol. auką". Pasirašė apyl. valdyba. Labai ačiū už viską.

× **G. T. International** kelionių agentūra praneša, kad gegužės mėn. 13 d., 1983 m. prasideda 18 dienų išvyka į Europą. Maskva, Vilnius (7 dienos), Kaunas, Talinas, Leningradas, Helsinkis. Ribotas vietų skaičius! Tolimesnė informacija: G. T. International, 6240 So. Kedzie Ave., Suite No. 3, P. O. Box 29163, Chicago, Ill. 60629. Telef. 312-471-1700, 471-1702. Šiai išvykai vadovaus agentūros prezidentas sol. Algis Grigas. (sk.).

× **RAŠOMOSIOS** mat. lietuviškų raidynų, visom kalbom, GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St., ir vakarais pas A. Daugirdą, tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko: J. J. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11761. (sk.).

Metropolitan operos solistė Maralin Niska pasirodys koncertui "Draugo" romano premijos įteikimo iškilmėse šį šeštadienį, kovo 19 d., 7 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LIETUVOS LAISVINIMO FONDAS

Tautos fondo vadovybės žmonės Chicagoje kovo 16 d. sušaukė spaudos pasitarimą Tautinuosė namuose. Pobūvį pradėjo dr. L. Kriaučiūnas, primindamas Tautos fondo svarbą ir pakviestas Tautos fondo padalinio Chicagoje pirmininką inž. J. Jurekūną padaryti pranešimą. Jis pateikė eilę dokumentų, iš kurių paaiškėjo, kad Tautos fondas 1982 m. gavo aukų 49,728 dol., palūkanų — 17,988 dol. Iš viso pajamų turėjo 70,467 dol. Vliko veiklai remti išleido 38,000 dol. "Elitos" biuleteniams 24,700 dol., radijo programoms 4,145 dol., "Soviet Genocide" II laidai 2,500 dol. Šie duomenys apima laikotarpį nuo 1982 m. sausio 1 d. iki spalio 31 d. Dabar Tautos fonde yra 143,678 dol. Laisvės ižde — 119,142 dol. Iš viso 275,820 dol. Tokia suma buvo gruodžio 31 d. Labai mažai išleidžiama organizaciniams reikalam. Yra didelis sklypas žemės University Heights, Fla.

Chicagoje prarastas vajas davė keliolika tūkstančių pajamų. Pinigai vartojami labai taupiai. Tautos fondas yra Vliko esminė dalis. Jo tarybą sudaro A. Vakselis — pirmininkas, vicepirmininkai — A. Firavičius, J. Giedraitis, L. Grinius, A. Patamsis, J. Valaitis, sekretorė I. Banaitienė, nariai — J. Bobelis, dr. A. Janavičienė, A. Markevičius, M. Noreikienė, J. Petrulis, A. Rinkūnas, Ch. P. Vilnis. Tautos fondo valdybos pirmininkas — J. Giedraitis. Tautos fondo vadovybė atkreipė dėmesį į tai, kad okupantai kasmet perima apie 10 milijonų dolerių pinigų, kuriuos gauna iš neatsargiai tvarkomų palikimų.

Tautos fondo Chicago komitetą sudaro pirm. J. Jurekūnas, nariai dr. L. Kriaučiūnas, E. Jasūnas, prof. M. Mackevičius, A. Repšienė, P. Povilaitis, J. Kreivėnas, A. Pimpė, J. Zemaitis. Tautos fondas finansuoja leidimą "Elitos" biuletenį 6 kalbomis. Visos aukos Tautos fondui atleidžiamos nuo mokesčių. Tautos fondas finansuoja Vliko vedamą Lietuvos laisvinimo darbą. Prie Tautos fondo veikia jam pavaldus Lietuvos Laisvės iždas. Jo turtas neliečiamas — bus panaudotas Lietuvai išsivadavus iš vergijos. Lietuvos Laisvės iždo nekilnojamojo turto pelnas, palūkanos ir dividendai kasmet perkeliama į Tautos fondą jo dabarties uždaviniams vykdyti. Tautos fondo centras neturi nuolatinių patalpų, apmokamo reikalų vedėjo, tarnau-

ninkai — A. Firavičius, J. Giedraitis, L. Grinius, A. Patamsis, J. Valaitis, sekretorė I. Banaitienė, nariai — J. Bobelis, dr. A. Janavičienė, A. Markevičius, M. Noreikienė, J. Petrulis, A. Rinkūnas, Ch. P. Vilnis. Tautos fondo valdybos pirmininkas — J. Giedraitis. Tautos fondo vadovybė atkreipė dėmesį į tai, kad okupantai kasmet perima apie 10 milijonų dolerių pinigų, kuriuos gauna iš neatsargiai tvarkomų palikimų. Tautos fondo finansuoja Vliko vedamą Lietuvos laisvinimo darbą. Prie Tautos fondo veikia jam pavaldus Lietuvos Laisvės iždas. Jo turtas neliečiamas — bus panaudotas Lietuvai išsivadavus iš vergijos. Lietuvos Laisvės iždo nekilnojamojo turto pelnas, palūkanos ir dividendai kasmet perkeliama į Tautos fondą jo dabarties uždaviniams vykdyti. Tautos fondo centras neturi nuolatinių patalpų, apmokamo reikalų vedėjo, tarnau-

Sie žmonės rūpinasi V Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atidarymu Chicagoje. Pirmoji eilė iš kairės: Guoda Antanaitytė, Ramunė Kubiliūtė, Ramutė Kemežaitė (koordinatė), Birutė Sontaitė; antroje eilėje: Ofelija Barskėytė, Teresė Gaidelytė ir Juozas Kapadinskis.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Kun. Izidorius Gedvila** iš Big Timber, Montanos, žiemos atostogas kelias savaites praleido Phoenix, Ariz. Jis tarp amerikiečių darbuojasi kaip klebonas jau 33 metus. Jis mielai dirbtų lietuvių parapijoje, jei tik kas kvieštų į lietuvių kunigo reikalingą vietą.

— **Palm Beach, Fla.**, Lietuvių Persininkų klubas išsiviešo valdybą, kuriai įeina pirm. V. Mickeus, vicepirm. V. Jocas, sek. B. Jucienienė ir izd. S. Balčiūnienė. Susirinkimą pravedė A. Garmus, sekretoriavo B. Jucienienė. Pradėto susirinkimo protokolą perskaitė I. Manomaitienė. Pasikaitą skaitė A. Delkis.

— **Miami, Fla.**, lietuviams velykinės pamaldos — šv. Mišios lietuviškai bus per Velykas, balandžio 3 d., 2 val. po pietų šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Šv. Mišias laikys ir pamokslą skaitys kun. dr. Vincas Andriuska už neseniai mirusį... a. Bronių Steikūną. Vargonais gros muz. Algis Šimkus. Po pamaldų visi renkasi Lietuvių klube pietums 4 val. p. p.

— **Julijos Zdanienės** Hot Springs Fine Art Center galerijoje vasario 13 d. buvo atidaryta suvintų paveikslų paroda.

tojų. Visą atlieka Tautos fondo valdyba. Per metus reikia susidoro su maždaug 12,000 laiškų. Tautos fondo atstovybės yra Detroito, Californijoje, Floridoje, Chicagoje, plečiama atstovybė Clevelande. Veikia atstovybės Anglijoje. Australijoje ir ypač gausūs savo aukomis Kanados lietuviai, vadovaujami A. Firavičiaus ir kitų. Lietuviškoji "Elta" siuntinėjama visoms Tautos fondo aukotojams ir jos tiražas artėja prie 3000. Atsiranda aukotojų tūkstantininkų. Vliko pirmininkas dr. K. Bobelis pats apsimoka savo kelionių išlaidas, tuo fondui daug sutalpydamas. Kanados lietuviai ir fondą pernai įnešė 50,000 dolerių (po spalio mėn.).

Chicagoje veikia Tautos fondo komitetas apima Illinois, Indiano, Wisconsin valstijas. Chicagoje trys asmenys sudarė kartoteką galimų aukotojų. Turima apie 5000 adresų. Juos panaudojant varomas vajas. Norima turėti fondo įgaliojimus visose lietuvių kolonijose.

Nereikia maišyti Tautos fondo su Lietuvių fondu. Tautos fondas telkia lėšas Lietuvos laisvinimui, o Lietuvių fondas turi uždavinį remti lietuvišką švietimą, kultūrinės išsivijos apraiškas.

Dr. J. Kriaučiūnas padėjo visiems dalyviams, prašydamas visus įsijungti į Tautos fondo užmojus. Juozas Prunskis

Jos paveikslai, originalūs savo kompozicija ir spalvomis, sutraukė daug lankytojų. Kadangi dabar Hot Springse yra arklų lenktynių sezonas, tai parodą aplankė daug lankytojų iš kitų valstijų. Parodos aprašyme buvo pažymėta, kad Julija Zdanienė kilusi iš Lietuvos ir jos kūryboje daug kur vyrauja jos krašto haudies meno motyvai.

KANADOJE

— **Winnipeg, Man., Lietuvių** Bendruomenės apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Marijus Timmermanas, vicepirm. Vida Balčiūnaitė, izd. Egidijus Bugailiškis, sek. Joana Razmaitė, Vasario 16 gimnazijos ir Tautos fondo atstovė Danutė Skolny. Jie visi jau yra jaunosios kartos atstovai.

— **Lietuvos Nepriklausomybės** minėjimą Winnipeg, Man., surengė LB apylinkės valdyba. Pamaldų metu šv. Kazimiero bažnyčioje giedojo sol. A. Keblys, jam akompanavo muz. A. Stankevičius — abu iš Montrealio. Minėjimą pradėjo apyl. pirm. M. Temmermanas, paskaitą skaitė E. Saraušienė. Meninę dalį atliko sol. A. Keblys, akompanuojant A. Stankevičiui. Savanorių vardu kalbėjo P. Liaukevičius. Pasveikino latvių atstovas Radovskis.

— **A. ir T. Kojalaičių** stipendijų fondas, veikias prie Kanados Lietuvių fondo, pasyrė Viktorui Nakui, rašančiam iš politinių mokslų disertaciją Washingtono, D. C., apie "Antaną Sniečuką ir Lietuvos sovietizaciją", 1000 dol. stipendiją. V. Nakas yra taip pat veiklus lietuvių jaunimo tarpe ir politinėje srityje.

— **Kanados Liet. katalikių** moterų Montrealio skyrius išsiviešo naują valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. D. Staškevičienė, vicepirmininkė G. Gudžienė, sek. B. Rupšienė, izd. E. Kerbelienė, narės T. Čipkienė ir A. Malškieienė.

— **Windsor, Ont.**, lietuvių pamiršė Vasario 16 suaktį vasario 20 d. Pamaldas laikė laikinai klebono pareigas einantis kun. Kazimieras Simaitis, pasakdamas ir proga pritaikytą pamokslą. Minėjimą atidarė LB apyl. pirm. Paulius Kuras, paskaitą skaitė Vytautas Kutkus iš Detroito. Meninę programą atliko jaunoji karta — trys Udriai: Almis — 10 metų, Baltija 7 m. ir Darius 6 metų, išmokyti savo motinos. Jie dainavo, deklamavo ir grojo. Jie yra iš Jackson, Mich.

BRAZILIOJE

— **A. a. Bronius Garkauskas**, 53 metų amžiaus, po ilgos ligos mirė vasario 21 d. Buvo gimęs Sao Paulo priemiestyje, dirbo lietuviškoje veikloje. Sao Paulo lietuviai gailisi netekę gero lietuvių, šeima liūdi vyro ir tėvo. Liko žmona Marija, dukterys Silvija, Patricia ir Regina su šeimomis.

— **A. a. Salomėja Bareikienė**, sulaukusi 85 m. amžiaus, vasario 2 d. mirė M. Beloje. Buvo kilusi iš Ukmergės. Brazilijoje gyveno nuo 1928 m. Su religinėmis apeigomis palaidota S. Cactano kapinėse. Liko sūnus Petras Vytautas su šeima, dukterė Ona Jucienė su šeima. Visa šeima yra pasijungusi lietuviškoje veikloje.

— **Vasario 16-tosios** minėjimo proga buvo surengta ir lietuvių spaudos paroda. Ypač išryškino "Aušros" 100 metų suaktį. Paroda buvo surengta Brazilijos Lietuvių Bendruomenės iniciatyva. Kalbėjo pirmininkas Jonas Tatarūnas portugaliskai ir Alfonsas D. Petraitis lietuviškai. Buvo parodoje išdėstyti Brazilijoje leistų laikraščių pavyzdžiai, kuriais domėjosi visi, ypač jaunimas. Tų laikraščių jau nėsime.